

Dokument zasedanja

A9-0194/2022

24.6.2022

POROČILO

o revščini žensk v Evropi
(2021/2170(INI))

Odbor za pravice žensk in enakost spolov

Poročevalka: Lina Gálvez Muñoz

Pripravljalnica mnenja (*):
Lucia Āuriš Nicholsonová, Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

(*) Postopek s pridruženimi odbori – len 57 Poslovnika

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	19
MNENJE ODBORA ZA ZAPOSLOVANJE IN SOCIALNE ZADEVE.....	23
INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU.....	37
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU.....	38

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o revščini žensk v Evropi (2021/2170(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 2 in 3(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU),
- ob upoštevanju členov 8, 9, 151, 153 in 157 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti njenih določb o socialnih pravicah in enakosti žensk in moških,
- ob upoštevanju Konvencije Organizacije združenih narodov (OZN) o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk iz leta 1979,
- ob upoštevanju agende za trajnostni razvoj do leta 2030, načela, da nihče ne sme biti prezrt, in zlasti 1. cilja o odpravi revščine, 5. cilja o doseganju enakosti spolov in izboljšanju življenjskih razmer žensk ter 8. cilja o doseganju trajnostne gospodarske rasti,
- ob upoštevanju strategije EU za rast Evropa 2020, zlasti cilja o zmanjšanju števila prebivalcev EU, ki živijo pod nacionalnim pragom revščine, za 25 % do leta 2020, s čimer bi iz revščine rešili več kot 20 milijonov ljudi, in obveznosti držav članic, da v celoti uporabijo svoje sisteme socialne varnosti in pokojninske sisteme, da se zagotovi ustrezna dohodkovna podpora,
- ob upoštevanju Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (Istanbulska konvencija),
- ob upoštevanju Konvencije Mednarodne organizacije dela št. 190 o odpravi nasilja in nadlegovanja v svetu dela,
- ob upoštevanju akcijskega načrta za evropski steber socialnih pravic,
- ob upoštevanju priporočila Sveta (EU) 2021/1004 z dne 14. junija 2021 o vzpostavitvi evropskega jamstva za otroke¹,
- ob upoštevanju Direktive 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu²,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2019/1158 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20.

¹ UL L 223, 22.6.2021, str. 14.

² UL L 204, 26.7.2006, str. 23.

- junija 2019 o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev in oskrbovalcev³,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. marca 2020 z naslovom „Unija enakosti: strategija za enakost spolov za obdobje 2020–2025“ (COM(2020)0152),
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. oktobra 2005 o ženskah in revščini v Evropski uniji⁴,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. marca 2011 o pojavnih oblikah revščine žensk v Evropski uniji⁵,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. septembra 2011 o ženskem podjetništvu v malih in srednjih podjetjih⁶,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. maja 2016 o revščini: vidik spola⁷,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. aprila 2017 o ženskah in njihovi vlogi na podeželju⁸,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. junija 2017 o potrebi po strategiji EU za odpravo in preprečevanje razlik v pokojninah med spoloma⁹,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 3. oktobra 2017 o krepitvi ekonomskega položaja žensk v zasebnem in javnem sektorju v EU¹⁰,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. novembra 2018 o storitvah oskrbe v EU za večjo enakost spolov¹¹,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2019 o enakosti spolov in davčnih politikah v EU¹²,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 30. januarja 2020 o razliki med plačami moških in žensk¹³,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. januarja 2021 o vidiku enakosti spolov v obdobju krize zaradi COVID-19 in obdobju po krizi¹⁴,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. julija 2021 z naslovom „Stara celina se stara –

³ UL L 188, 12.7.2019, str. 79.

⁴ UL C 233E, 28.9.2006, str. 130.

⁵ UL C 199E, 7.7.2012, str. 77.

⁶ UL C 51E, 22.2.2013, str. 56.

⁷ UL C 76, 28.2.2018, str. 93.

⁸ UL C 298, 23.8.2018, str. 14.

⁹ UL C 331, 18.9.2018, str. 60.

¹⁰ UL C 346, 27.9.2018, str. 6.

¹¹ UL C 363, 28.10.2020, str. 80.

¹² UL C 411, 27.11.2020, str. 38.

¹³ UL C 331, 17.8.2021, str. 5.

¹⁴ UL C 456, 10.11.2021, str. 191.

možnosti in izzivi politik na področju staranja po letu 2020¹⁵,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. februarja 2021 o zmanjševanju neenakosti s posebnim poudarkom na revščini zaposlenih¹⁶,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 10. decembra 2019 o gospodarstvih EU z zagotovljeno enakostjo spolov: nadaljnji ukrepi,
- ob upoštevanju poročila Evropskega inštituta za enakost spolov z dne 5. marca 2020 z naslovom „Beijing +25: the fifth review of the implementation of the Beijing Platform for Action in the EU Member States“ (Peking +25: peti pregled uresničevanja Pekinških izhodišč za ukrepanje v državah članicah EU),
- ob upoštevanju četrte izdaje poročila Mednarodne organizacije dela o covidu-19 in svetu dela, ki je bila objavljena 27. maja 2020,
- ob upoštevanju političnega pregleda Eurofounda in Evropskega inštituta za enakost spolov z dne 15. julija 2021 z naslovom „Upward convergence in gender equality: How close is the Union of equality?“ (Navzgor usmerjena konvergenca na področju enakosti spolov: kako blizu enakosti spolov je Evropa?),
- ob upoštevanju študije tematskega sektorja za državljanske pravice in ustavne zadeve pri generalnem direktoratu Parlamenta za notranjo politiko iz decembra 2017 o vidiku spola pri dostopu do energije v EU,
- ob upoštevanju indeksa enakosti spolov Evropskega inštituta za enakost spolov za leti 2019 in 2020,
- ob upoštevanju dokumenta o stališču nevladne organizacije Make Mothers Matter o revščini mater v EU,
- ob upoštevanju ocene, ki jo je evropska mreža za boj proti revščini februarja 2021 podala o letni strategiji za trajnostno rast za leto 2021 in predlogu za skupno poročilo o zaposlovanju za leto 2021 z naslovom „Working towards a Socially Inclusive and Poverty-proof Recovery from the COVID-19 pandemic“ (Prizadevanja za socialno vključujoče okrevanje po pandemiji covid-19, ki bo preprečilo revščino),
- ob upoštevanju študije tematskega sektorja za pravice državljanov in ustavne zadeve pri generalnem direktoratu Parlamenta za notranjo politiko z 19. maja 2021 o pandemiji covid-19 ter njenih ekonomskih posledicah za ženske in za njihovo revščino: izkušnje petih evropskih držav,
- ob upoštevanju študije tematskega sektorja za državljanske pravice in ustavne zadeve pri generalnem direktoratu Parlamenta za notranjo politiko s 14. junija 2021 o enakosti spolov in ekonomski vrednosti oskrbe z vidika ustreznih skladov EU,
- ob upoštevanju svoje resolucije s 14. aprila 2016 o uresničevanju cilja o zmanjšanju

¹⁵ UL C 99, 1.3. 2022, str. 122.

¹⁶ UL C 465, 17.11.2021, str. 62.

revščine glede na vse večje gospodinjske stroške ¹⁷ter mnenja Odbora za pravice žensk in enakost spolov o tem,

- ob upoštevanju dela platforme EU za boj proti brezdromstvu, ki je bila vzpostavljena junija 2021,
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A9-0194/2022),
- A. ker je enakost spolov osrednja vrednota Unije, zapisana v členu 2 PEU; ker je v členu 8 PDEU določeno vključevanje načela enakosti spolov;
- B. ker je odprava revščine ena od prednostnih nalog EU iz člena 3 Pogodbe o Evropski uniji in člena 34 Listine o temeljnih pravicah ter krovni cilj akcijskega načrta za evropski steber socialnih pravic, kar kaže, da je EU v svojih politikah zavezana boju proti revščini;
- C. ker je v EU število revnih žensk še vedno večje od števila revnih moških¹⁸; ker revščina ali tveganje socialne izključenosti, kljub zmanjšanju revščine v EU tako med ženskami kot med moškimi, še vedno nesorazmerno bolj prizadeneta ženske kot moške, zlasti ženske, ki se soočajo s presečnimi oblikami diskriminacije; ker je bilo leta 2020 tveganje revščine in socialne izključenosti v EU pri ženskah višje (22,9 %) kot pri moških (20,9 %), čeprav se je tveganje od leta 2015 pri obeh zmanjšalo (s 24,9 % pri ženskah in 23,1 % pri moških); ker se je razlika v revščini med spoloma od leta 2017 v 21 državah članicah povečala¹⁹; ker se glede na podatke stopnje revščine pri ženskah med državami članicami zelo razlikujejo; ker zaradi močne povezave med revščino žensk in revščino otrok vsakemu četrtemu otroku v EU grozi revščina ali socialna izključenost;
- D. ker so po ocenah za leto 2019 v EU-27 ženske še posebej izpostavljene tveganju revščine, pri čemer je stopnja revščine 17,1 % po socialnih transferjih; ker so ženske od začetka pandemije covid-19 nesorazmerno prizadete na socialno-ekonomskem področju, v nekaterih primerih tudi zaradi izgube službe; ker se je stopnja zaposlenosti žensk zmanjšala še bolj kot med recesijo leta 2008; ker je to med drugim zaradi povečanja neplačanega dela oskrbe, gospodinjskega in izobraževalnega dela, ki ga opravljajo predvsem ženske, kar je privedlo tudi do povečanja revščine žensk; ker je bila že pred pandemijo covid-19 večina zaposlenih na delovnih mestih za določen čas in s krajšim delovnim časom žensk, zlasti v storitvenem sektorju, in ker je pandemija ta trend še okrepila; ker učinki pandemije covid-19 še niso v celoti razumljeni in ker

¹⁷ UL C 58, 15.2. 2018, str. 192.

¹⁸Spletna stran Eurostata z naslovom „Living conditions in Europe – poverty and social exclusion“ (Življenjski pogoji v Evropi – revščina in socialna izključenost), dostop 30. maja 2022. Dostopno na: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe_-_poverty_and_social_exclusion&oldid=544210

¹⁹ Evropski inštitut za enakost spolov, „Gender Equality Index 2020: Digitalisation and the future of workfocus on social rights“ (Indeks enakosti spolov za leto 2020: digitalizacija in prihodnost dela), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, 2020.

bomo tudi v prihodnjih letih še občutili njen socialno-ekonomski vpliv; ker je zato nujno preučiti revščino žensk v okviru obvladovanja krize zaradi covid-19 in po njej; ker ukrepi, sprejeti za izhod iz finančne krize leta 2008, niso zadostovali za zmanjšanje revščine žensk; ker zmanjšanje financiranja socialnih javnih storitev in nižje plače nesorazmerno prizadenejo ženske zaradi njihove večje odvisnosti od javnih socialnih storitev in nadomestil;

- E. ker vključevanje načela enakosti spolov pomeni upoštevanje razlik med spoloma v celotnem političnem ciklu in dodajanje presečnega pristopa ob upoštevanju raznolikosti med ženskami in moškimi pri oblikovanju, izvajanju in ocenjevanju politik, programov in projektov, da bi povečali enakost spolov; ker se načelo enakosti spolov do sedaj ni resnično vključilo v politike EU niti se ni pri tem uporabljalo presečni pristop;
- F. ker člen 3(3) Pogodbe o Evropski uniji Unijo zavezuje, da se „bori proti socialni izključenosti in diskriminaciji ter spodbuja socialno pravičnost in varstvo [ter] enakost žensk in moških“ v skladu s konceptom socialnega tržnega gospodarstva; ker je v akcijskem načrtu za evropski steber socialnih pravic konkreten cilj, da se do leta 2030 število ljudi, ki jim grozi revščina, zmanjša za vsaj 15 milijonov, med njimi 5 milijonov otrok; ker so socialna in zelena agenda ter agenda za enakost spolov medsebojno povezane in imajo enake cilje, t.j. zagotoviti trajnostno rast in pravično porazdelitev virov; ker bi bilo treba v razpravah o pregledu sedanjega modela EU za socialno-ekonomsko upravljanje upoštevati zavezo EU, da bo zmanjšala neenakosti in izkoreninila revščino, zlasti revščino žensk;
- G. ker je posebni poročevalec OZN za skrajno revščino in človekove pravice Olivier De Schutter poudaril, da bi morala Evropska unija razviti vseevropsko strategijo za boj proti revščini, ki bi uveljavila strukturiran in širok pristop k izkoreninjenju revščine žensk; ker je za obdobje po pandemiji v Evropski uniji potrebna pravičnejša socialna pogodba, ki bo vključevala ekonomske politike za zmanjšanje ekonomskih neenakosti;
- H. ker revščina staršev pogosto povzroči revščino otrok; ker se z naložbami v politike, ki podpirajo ženske, izboljšujejo tudi življenjske razmere njihovih družin, zlasti otrok; ker morajo EU in države članice spoštovati, varovati in uresničevati pravice otrok v skladu s Pogodbo o Evropski uniji; ker so v revščini ogrožene pravice otrok; ker je odprava revščine otrok vključena v načelo 11 evropskega stebra socialnih pravic;
- I. ker je pri enostarševskih družinah večje tveganje revščine in socialne izključenosti ter je pri teh družinah večja verjetnost, da se revščina prenaša na več generacij; ker 85 % enostarševskih družin vodijo ženske; ker je leta 2020 revščina ali socialna izključenost ogrožala 42,1 % prebivalstva EU iz enostarševskih gospodinjstev z vzdrževanimi otroki;
- J. ker je revščina žensk posledica vseživljenjske diskriminacije; ker spolni stereotipi še vedno vplivajo na delitev dela v gospodinjstvu, v izobraževanju, na delovnem mestu in v družbi ter na dostop do oblasti in odločanja; ker neplačana oskrba in gospodinjstvo delo, ki ju opravljajo predvsem ženske, te nesorazmerno obremenjuje; ker je na svetovni ravni več kot 70 % delavcev v zdravstvu in oskrbi žensk; ker so bila ta delovna mesta sistematično podcenjena, saj so jih ženske v gospodinjstvih opravljale in jih še vedno opravljajo brezplačno; ker ženske prejemajo nižjo plačo kot moški; ker imajo ženske

zaradi pomanjkanja časa pogosteje pogodbe o zaposlitvi s skrajšanim delovnim časom; ker ženske trpijo zaradi revščine zaposlenih, ki vodi do večjega tveganja revščine in socialne izključenosti zaradi nizke delovne intenzivnosti;

- K. ker bi bilo treba ustrezno upoštevati priporočila evropskega stebra socialnih pravic za enakost spolov, enake možnosti in aktivno podporo zaposlovanju;
- L. ker je revščina žensk večrazsežnostna, zato se moramo boriti proti vsem vzrokom in posledicam vseh plati revščine žensk, med drugim materialni prikrajšanosti, pa tudi pomanjkanju dostopa do različnih virov in storitev, kar omejuje njihovo zmožnost popolnega uveljavljanja pravic iz državljanstva; ker na revščino žensk neposredno vplivajo nepravilno vrednotenje dela, ki ga večinoma opravljajo ženske, prekinitve poklicne poti zaradi porodniškega dopusta ali obveznosti oskrbe, neenaka porazdelitev neplačanih obveznosti oskrbe in dela v gospodinjstvu ter segregacija v izobraževanju in pozneje na trgu dela; ker so ženske zaradi revščine izključene iz določenih družbenih in političnih vidikov življenja; ker obenem pomanjkanje ustreznega dostopa do virov in storitev povečuje tveganje žensk, da bodo zdrsnile v revščino ali ostale revne, kar kaže na medsebojno odvisnost med revščino ter socialno in politično izključenostjo;
- M. ker se vpliv revščine na moške in ženske razlikuje in ker je zato treba upoštevati tudi kazalnike za boljše razumevanje feminizacije revščine, kot so starost, pričakovana življenjska doba, dohodkovna neenakost, plačna vrzel med spoloma, vrsta gospodinjstva in socialni transferji; ker lahko sinergije med različnimi izvedenimi ukrepi in političnimi ukrepi, ki podpirajo enakost spolov na področju zaposlovanja, izobraževanja, davčne politike in stanovanj, prispevajo k učinkovitejšemu boju proti globoko zakoreninjenim vzrokom revščine in socialne izključenosti;
- N. ker je pri nekaterih skupinah žensk, kot so matere samohranilke, ženske, starejše od 65 let, invalidke, ženske z nizko stopnjo izobrazbe in ženske iz migrantskih družin, večje tveganje revščine in socialne izključenosti;
- O. ker je med starejšimi v prebivalstvu držav EU-27 več žensk kot moških; ker je bilo leta 2019 več kot dvakrat več zelo starih žensk (starih 85 let ali več) kot zelo starih moških; ker bo staranje prebivalstva močno vplivalo na vlade, podjetja in civilno družbo, zlasti na zdravstvene sisteme in sisteme socialnega varstva, trge dela, javne finance in pokojninske pravice;
- P. ker je iz podatkov razvidno, da v EU revščina in socialna izključenost grozita povprečno 29,5 % invalidk v primerjavi z 27,5 % invalidov;
- Q. ker se ženske iz ranljivejših skupin, kot so mlade ženske, invalidke, ženske s priseljskim ozadjem, Rominje, pripadnice verskih ali etničnih manjšin ter ženske LBTQI+, pri dostopu do izobraževanja, zdravstvenega varstva, zaposlovanja in socialnih storitev soočajo z dodatnimi in presečnimi oblikami diskriminacije in so zato izpostavljene večjemu tveganju revščine;
- R. ker se Romi spoprijemajo z diskriminacijo pri dostopu do pobud za zaposlovanje, kot je jamstvo za mlade; ker javni zavodi za zaposlovanje pogosto nimajo zmogljivosti, da bi jih dosegli, oziroma jih posredno diskriminirajo;

- S. ker je v zvezi s podatki o revščini revščina v gospodinjstvih opredeljena s statistično enoto gospodinjstva, torej se ne upoštevajo neenakosti med spoloma pri notranji porazdelitvi virov, zaradi česar je težko pridobiti zanesljive podatke, razčlenjene po spolu;
- T. ker revščina žensk povečuje tveganje za brezdomstvo, pomanjkanje dostopa do ustreznih stanovanj in energetske revščine; ker potrebujemo politične ukrepe, ki bodo posebej prilagojeni staršem samohranilcem;
- U. ker je enakost spolov na trgu dela pomemben instrument za odpravljanje revščine med ženskami, ki koristi ženskam, pa tudi celotnemu gospodarstvu, ter pozitivno vpliva na BDP, stopnjo zaposlenosti in produktivnost; ker bi se s povečanjem enakosti spolov povečal BDP EU na prebivalca med 6,1 % in 9,6 % in bi se do leta 2050 ustvarilo dodatnih 10,5 milijona delovnih mest, kar bi koristilo tako ženskam kot moškim;
- V. ker je delo v sektorjih, v katerih prevladujejo ženske, bistvenega pomena in ima visoko socialnoekonomsko vrednost, vseeno pa je podcenjeno in slabše plačano kot delo v sektorjih, v katerih prevladujejo moški; ker je nujno treba ponovno oceniti ustreznost plač v sektorjih, v katerih prevladujejo ženske, glede na njihovo socialno in ekonomsko vrednost, ter doseči napredek glede minimalne plače, minimalnega dohodka in preglednosti plač v predpisih EU;
- W. ker je pravica do dela bistveni pogoj za ekonomsko neodvisnost žensk, njihov poklicni razvoj in dejansko enakopravnost; ker bi bilo treba prekarno zaposlitev odpraviti z obvezno uporabo načela, da je treba za vsako dejansko zaposlitev ustvariti stalno delovno mesto, ter s priznavanjem in širjenjem pravice do zaposlitve s pravicami;
- X. ker povprečna vrzel stopnje zaposlenosti med spoloma znaša 11,5 %, pri čemer so ženske nesorazmerno bolj zastopane v sektorjih s slabo plačanimi prekarnimi delovnimi mesti; ker so ženske bolj zastopane v prožnih oblikah dela z netipičnimi in prožnimi pogodbami (delo s krajšim delovnim časom, začasno delo itd.); ker se ženske soočajo z diskriminacijo zaradi nosečnosti in materinstva; ker je plačna vrzel med spoloma leta 2019 na ravni EU znašala 14,1 %, čeprav so bile med državami članicami velike razlike²⁰; ker se je od leta 2010 vrzel v zaslužku med spoloma povečala v 17 državah članicah, medtem ko se je vrzel v dohodkih povečala v 19 državah članicah, kar je privedlo do splošnega povečanja neenakosti med pripadniki različnih spolov pri zaslužku in dohodkih v EU²¹; ker približno 10 % delovno aktivnega prebivalstva v EU ogroža revščina, pri čemer so večinoma ženske tiste, ki prejemajo minimalno plačo ali nižjo plačo od zajamčene plače, med drugim zaradi večje vključenosti žensk v neformalno gospodarstvo; ker lahko boj proti neprijavljenemu delu in določitev ustrezne in pravične minimalne plače, ki zagotavlja dostojen življenjski standard, pripomore pri zmanjšanju plačnih neenakosti, plačne vrzeli med spoloma in revščine žensk;
- Y. ker je v Evropski socialni listini priznana pravica vseh delavcev in s tem tudi delavk do

²⁰ Spletna stran Eurostata z naslovom „Gender pay gap statistics“ (Statistični podatki o plačni vrzeli med spoloma), dostop 30. maja 2022. Dostopno na: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Gender_pay_gap_statistics

²¹ „Gender pay gap statistics“.

pravičnega plačila, ki zadostuje za dostojen življenjski standard zase in za njihove družine, ter pravica do enakega plačila za delo enake vrednosti; ker določa pravico do zaščite pred revščino in socialno izključenostjo ter prispeva k zmanjšanju obstoječe plačne vrzeli med moškimi in ženskami;

- Z. ker je stopnja plačane zaposlitve transspolnih oseb le 51 % v primerjavi z 69,3 % za celotno prebivalstvo; ker je brezposelnost še posebej problematična za transspolne ženske, za katere je verjetnost brezposelnosti skoraj trikrat večja kot povprečje za celotno prebivalstvo²²;
- AA. ker je samo 20,7 % invalidk in 28,6 % invalidov zaposlenih za polni delovni čas; ker invalidi v nekaterih državah članicah pogosto izgubijo pravico do nadomestil za invalidnost, ko se zaposlijo, kar povečuje njihovo tveganje revščine zaposlenih;
- AB. ker je razlika v pokojninah med spoloma zaradi neravnovesij, ki so posledica trajne vseživljenjske neenakosti, leta 2019 v povprečju znašala skoraj 29,4 %²³; ker je zaradi te razlike v pokojninah bolj verjetno, da bodo ženske padle pod prag revščine, ko se starajo, pri čemer je treba upoštevati tudi, da je pričakovana življenjska doba žensk daljša od pričakovane življenjske dobe za moške, kar še pogloblja posledice revščine in socialne izključenosti; ker bo večja vključenost ljudi na trg dela skozi vse njihovo življenje pripomogla k odpravi razlik v pokojninah med spoloma;
- AC. ker tehnološka in digitalna revolucija, ki smo ji priča, povečuje digitalni napredek in nove poslovne priložnosti ter spreminja gospodarske vzorce, socialne sisteme in trg dela; ker mora imeti vsakdo v naši družbi, zlasti ženske, možnost sodelovati pri tej blaginji;
- AD. ker je treba še naprej spodbujati politike, namenjene povečanju udeležbe žensk na področjih, povezanih z znanostjo, tehnologijo, inženirstvom in matematiko ter umetno inteligenco, in sprejetje pristopa na več ravneh za odpravo razlik med spoloma na vseh ravneh izobraževanja in zaposlovanja v digitalnem sektorju;
- AE. ker so deklice v šoli boljše od dečkov, vendar se pogosto srečujejo z večjimi težavami ali zaradi družinskega ali drugega pritiska učnega uspeha ne morejo prenesti v poklicne dosežke;
- AF. ker revščina še posebej prizadene ženske, ki živijo na podeželju; ker številne ženske, ki živijo na podeželju, niso registrirane na trgu dela ali prijavljene kot brezposelne; ker je stopnja brezposelnosti žensk na podeželju zelo visoka, zaposlene pa imajo zelo nizke dohodke; ker imajo ženske na podeželju omejen dostop do izobraževanja;
- AG. ker bi skupni pristop EU k sektorju oskrbe poleg politik držav članic ustvaril znatno dodano vrednost; ker ženske pogosteje opravljajo delo neplačane oskrbe kot moški, zato je skrb za otroke ali vzdrževane osebe eden najpogostejših razlogov, zakaj ženske skrajšajo svoj delovni čas ali se umaknejo s trga dela; ker ženske pogosteje prekinejo svojo poklicno pot ali sprejmejo kratkoročne pogodbe o zaposlitvi, zaposlitev s krajšim

²² <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/7341d588-ddd8-11ea-adf7-01aa75ed71a1/language-en>

²³ Članek Eurostata z dne 3. februarja 2021 z naslovom „Closing the gender pension gap?“ (Zmanjšanje razlike v pokojninah med spoloma?)

delovnim časom, prekarno ali celo neformalno zaposlitev, ki jo je mogoče prilagoditi urniku oskrbe, kar pa vpliva na njihov zaslužek in prispevke v njihov pokojninski sklad ter tako vpliva na njihovo ekonomsko neodvisnost v starosti; ker splošni dostop do kakovostnih zdravstvenih in socialnih storitev in infrastrukture po dostopnih cenah, kot so predšolska varstvo in vzgoja ali varstvo drugih vzdrževanih oseb, ni le ključen za preprečevanje vse večje revščine, zlasti za ženske, temveč je tudi bistven za gospodarstvo, ki služi javnemu interesu; ker naložbe v te storitve zato pozitivno vplivajo na ekonomsko neodvisnost žensk in njihovo zmožnost udeležbe na trgu dela; ker so ukrepi socialne zaščite bistvenega pomena za boj proti revščini žensk, ne le ekonomsko, temveč tudi zaradi njene večrazsežnosti;

- AH. ker revščina povečuje posledice nasilja na podlagi spola za ženske, saj je za ženske v neprimernih razmerjih zaradi vse slabšega ekonomskega položaja čedalje težje zapustiti partnerja; ker je nasilje na podlagi spola strukturna težava, ki jo je mogoče najti v vseh socialnoekonomskih skupinah in ni odvisna od izvora ali prepričanja; ker so ženske zaradi revščine bolj izpostavljene trgovini z ljudmi in spolnemu izkoriščanju, saj so one in njihove družine ekonomsko odvisne od storilcev, ki jih zlorablajo; ker nasilje na podlagi spola prispeva tudi k revščini in socialni izključenosti, saj ima nasilje posledice za zdravje in lahko povzroči izgubo zaposlitve in brezdomstvo;
- AI. ker ima nadlegovanje na delovnem mestu, všteti spolno in psihično nadlegovanje, katerega žrtve so običajno ženske, odvrtilni vpliv na ženske, med drugim se pojavlja večja odsotnost z dela, manjša produktivnost in posledična izguba dohodka, prispeva pa tudi k njihovem umiku s trga dela, kar negativno vpliva na njihovo poklicno pot in ekonomsko neodvisnost; ker lahko prijava nadlegovanja na delovnem mestu privede do odpuščanja ali osamitve žrtve;
- AJ. ker sedanja davčna politika EU in nacionalne davčne politike povečujejo obstoječe razlike med spoloma; ker te sheme posnemajo tradicionalne vloge spolov in ženske odvrtaajo od tega, da bi vstopile na trg dela, tam ostale in zlasti, da bi se nanj vračale;
- AK. ker se ocenjuje, da si trenutno vsako deseto dekle ne more privoščiti sanitarnih izdelkov; ker je Parlament v svoji resoluciji z dne 15. januarja 2019 o enakosti spolov in davčnih politikah v EU pozval vse države članice, naj odpravijo „davek na nego in tampone“ tako, da izkoristijo novo prožnost v direktivi o DDV, in za te bistvene osnovne dobrine uporabijo oprostitev oziroma ničodstotno stopnjo DDV;
1. poudarja, da po podatkih Eurostata v državah članicah EU v revščini živi 64,6 milijona žensk in 57,6 milijona moških, kar kaže, da revščina obeh spolov ne prizadene enako; poziva Komisijo, naj oblikuje ambiciozno evropsko strategijo za boj proti revščini do leta 2030 s konkretnimi cilji za zmanjšanje revščine in s poudarkom na odpravi revščine žensk in prekinitvi medgeneracijskega tveganja revščine;
 2. poudarja, da je treba revščino žensk analizirati tudi prek presečnega pristopa, ki vključuje analizo, ki upošteva različnost spolov in presečne oblike diskriminacije na podlagi značilnosti, kot so socialno-ekonomsko ozadje, priseljenstvo in etnično poreklo, starost, spolna usmerjenost, spolna identiteta in spolni izraz; poziva, naj se v pregled socialnih kazalnikov vključi indeks enakosti spolov Evropskega inštituta za enakost spolov; poziva Evropski inštitut za enakost spolov, naj zagotovi podatke, razčlenjene

presečno in po spolu, države članice pa poziva, naj te podatke uporabijo, da bodo boljše reševale izzive po posameznih državah, razvile nacionalne načrte za okrevanje ter izboljšale sinergije med različnimi svežnji, skladi in politikami;

3. poudarja, kako pomembne so politike, ki upoštevajo demografski izziv in spodbujajo enake možnosti za vse, zlasti tiste, ki jih je kriza najbolj prizadela, ter da je treba zagotoviti, da se vse poslovne priložnosti, ki jih ponuja sedanja tehnološka in digitalna revolucija, osredotočijo na ženske;
4. poziva države članice, naj pri oblikovanju ali ocenjevanju svojih politik in praks podobno in redno zbirajo in analizirajo razčlenjene podatke, da bi zbrale informacije in podatke o položaju žensk v konkretnih negotovih razmerah, kot so recimo ženske, ki trpijo zaradi negotove oskrbe z energijo, digitalnega razkoraka, poklicnih bolezni, podhranjenosti in slabi prehranjenosti;
5. poziva Komisijo in države članice, naj učinkovito obravnavajo neenakosti, s katerimi se soočajo ženske, in odpravijo glavne elemente teh neenakosti in s tem odpravijo tudi ovire na trgu dela, pa tudi poskrbijo za cenovno dostopne kakovostne storitve, kot so otroško varstvo in storitve dolgotrajne oskrbe, ter naj spodbujajo dostop do javnih pokojninskih sistemov za samozaposlene, neaktivne osebe, brezposelne (kratkoročno ali dolgoročno) ali osebe z netipično zaposlitvijo;
6. ugotavlja, da se revščina še nadalje meri na podlagi seštevka prihodkov v gospodinjstvu, ki temelji na domnevi, da vsi člani gospodinjstva enako zaslužijo in se viri enakopravno razporedijo; poziva k individualizaciji pravic in izračunom, ki temeljijo na dohodku posameznikov, da bi se začeli boriti proti dejanskemu obsegu revščine žensk;
7. poziva k večrazsežnostnemu merjenju revščine, tudi časovne revščine; poziva Eurostat, naj z državami članicami uskladi zasnovo evropske raziskave o porabi časa, ki bo upoštevala različnost spolov, in kako pogosto bi jo bilo treba izvajati;
8. pozdravlja napoved Komisije o evropski strategiji oskrbe, vendar jo poziva, naj preseže ukrepe v sektorju oskrbe in zagotovi prehod na gospodarstvo oskrbe, ki bo temeljilo na celostnem in vseživljenjskem pristopu k oskrbi, ki upošteva vidik spola, zajemši ukrepe za spodbujanje ekološke trajnosti, poštenih delovnih pogojev in ustreznih plač, da bi ohranili privlačnost dela v sektorju oskrbe, odpravili diskriminacijo, se borili proti revščini, nasilju in zlorabam, določili minimalne standarde in ustrezne smernice za kakovost oskrbe skozi vse življenje ter zagotovili podporo formalnim in neformalnim negovalcem, neplačanim negovalcem in ljudem, ki jih negujejo; poziva države članice, naj oblikujejo spodbude za delodajalce, da bodo ti spodbujali boljše usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja;
9. ugotavlja, da so vse države članice med pandemijo povečale ponujeno oskrbo in uvedle posebne določbe za enostarševska gospodinjstva; poziva države članice, naj te določbe med okrevanjem podaljšajo;
10. verjame, da načelo, da je delo najboljše sredstvo zoper revščino, v luči nizkih plač, atipičnih in prekarnih delovnih razmer ter razgradnje sistemov socialne varnosti dandanes ne ustreza več ter da so za vzpostavitev družbe brez revščine potrebni

učinkoviti sistemi kolektivnih pogodb in minimalnih plač;

11. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo zadostno finančno zaščito ne le za osebe z vseživljenjsko zaposlitvijo, temveč tudi za tiste, ki opravljajo neplačano delo oskrbe vzdrževanih oseb ter storitve oskrbe na domu in v izobraževanju, tiste s prekarno zaposlitvijo in tiste, ki se soočajo z dolgotrajno brezposelnostjo;
12. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo politike za odpravo prekarnega dela in neprostovoljnega dela s krajšim delovnim časom, da bi se izboljšal položaj žensk na trgu dela;
13. poudarja ključno vlogo delavk v socialnem sektorju, sektorju oskrbe, čiščenja, zdravstva in trgovine na drobno, ki omogočajo delovanje naših družb, kot je pokazala koronavirusna kriza; poziva k ponovni oceni in ponovnemu ovrednotenju dela, ki ga običajno opravljajo ženske, ter k razvoju in uporabi medsektorskih orodij za ocenjevanje delovnih mest, ki so nevtralna glede na spol, da bi bolje ocenili in pravičneje nagrajevali delo, ki ga običajno opravljajo ženske, ter zagotovili enako plačilo za enako delo in delo enake vrednosti, obenem pa okrepili žensko podjetništvo v malih in srednjih podjetjih;
14. ugotavlja, da je velika večina delavcev v trgovini na drobno in čistilcev žensk, da pogosto prejemajo le minimalno plačo ter da so zaradi pandemije covid-19 še bolj izpostavljene revščini; poudarja, da je nujno treba izboljšati plače in se boriti proti prekarneemu zaposlovanju; poziva države članice, naj izboljšajo položaj zdravstvenih delavcev z dostojnimi plačami in delovnimi pogoji, predvsem pa s sklenitvijo ustreznih pogodb o zaposlitvi;
15. poudarja, da je treba za odpravo večrazsežnosti revščine žensk odpraviti segregacijo neplačanega gospodinjskega dela in oskrbe na domu, ki ga večinoma opravljajo ženske, in okrepiti boj proti stereotipom, da bi okrepili ukrepe za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja v storitvah nege in oskrbe za družinam prijazne ureditve dela, kot sta prilagodljiv delovni čas in možnost dela na daljavo, s tem spodbujajoč model enakega plačila za enako oskrbo (politika uporabe časa)²⁴, da bodo lahko ženske in moški bolje usklajevali poklicno in zasebno življenje; poziva države članice, naj v celoti prenesejo in izvajajo direktivo o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja, da bi zagotovili pravično delitev poklicnega in družinskega življenja, ter jih vabi, naj presežejo minimalne standarde, določene v direktivi; poudarja, da je treba za odpravo revščine zaposlenih odpraviti temeljne vzroke zanjo, recimo s spodbujanjem izobraževanja in usposabljanja, določitvijo minimalnih plač in zagotavljanjem socialne zaščite; poziva Komisijo, naj države članice pozove k vlaganju v kakovostno izobraževanje in usposabljanje ter jih pri tem podpira, k širjenju dobre prakse in k posebnem poudarku na vseživljenjskem učenju;
16. poudarja, da nesorazmerno veliko žensk pogosto neprostovoljno opravlja prekarne delo, kar vključuje visok delež dela s krajšim delovnim časom, slabo plačanega dela, pogodb za določen čas in pogodb brez zagotovljene minimalne delovne obveznosti; poziva države članice, naj izvajajo priporočila Mednarodne organizacije dela za zmanjšanje

²⁴ Zbirka statističnih podatkov o spolu Evropskega inštituta za enakost spolov (EIGE), dostop 30. maja 2022
Dostopno na: https://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs/browse/ta/ta_timeuse

deleža prekarne dela, kot je omejevanje okoliščin, ko se lahko sklenejo prekarne pogodbe, in omejevanje trajanja zaposlitve s takšno pogodbo;

17. poziva države članice, naj izvajajo dejavne in uspešne politike za preprečevanje nadlegovanja na delovnem mestu in boj proti njemu, všteti spolno in psihološko nadlegovanje; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo ustrezne in primerne mehanizme financiranja programov in ukrepov za boj proti nadlegovanju na delovnem mestu, všteti mehanizmi za podporo ženskam pri prijavi primerov nadlegovanja; poziva države članice in Komisijo, naj ratificirajo Konvencijo Mednarodne organizacije dela št. 190 o odpravi nasilja in nadlegovanja v svetu dela;
18. poudarja, da je treba povečati ozaveščenost o posledicah izbire žensk na trgu dela in o pomenu njihove ekonomske neodvisnosti za zaščito pred revščino in socialno izključenostjo;
19. je zaskrbljen, ker so ženske z otroki na delovnem mestu diskriminirane zato, ker so matere in ne zato, ker bi opravljale delo slabše kot njihovi kolegi; poziva države članice, naj dejavno promovirajo pozitivno podobo mater kot zaposlenih;
20. poudarja, da so kakovostne javne storitve ključne v boju proti revščini žensk, zlasti storitve predšolske vzgoje in varstva oziroma oskrbe drugih vzdrževanih oseb, kot so starejši; poziva države članice, naj vzpostavijo ustrezne mehanizme za priznavanje teh pomembnih dosežkov;
21. poudarja, da tudi podnebne spremembe močno vplivajo na revščino žensk, saj so ženske bolj odvisne od naravnih virov, ker pa predstavljajo večino revnih ljudi v EU, imajo manj sredstev za zaščito pred negativnimi učinki podnebnih sprememb; obžaluje, da vidik spola ni bil dosledno vključen v podnebne politike EU; poziva Komisijo, naj načelo enakosti spolov vključi v politike in zakonodajo EU na področju podnebnih sprememb; meni, da bi bilo treba politike svežnja „Pripravljeni na 55“ in socialni sklad za podnebje oblikovati in izvajati z jasno razsežnostjo spola ter da bi morali enako koristiti ženskam in moškim;
22. poziva EU in države članice, naj zaščitijo ženske, ki živijo v energetske revščini, in se pravočasno in usklajeno odzovejo na dolgoročne posledice energetske krize; poudarja, da je treba gospodinjstvom z nizkimi dohodki, zlasti starejšim ženskam in materam samohranilkam, zagotoviti dostop do cenovno dostopnih javnih dobrin;
23. poziva Komisijo in države članice, naj načelo enakosti spolov vključijo v vse politike, programe in ukrepe ter vzpostavijo politike za boljše usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja ter ustrezne ukrepe za zagotovitev udeležbe žensk na trgu dela, kot so boljši porodniški dopust, bistveno daljši očetovski dopust, plačan in neprenosljiv starševski dopust, prilagodljiv delovni čas, varstvo otrok na kraju samem, storitve oskrbe in politike dela na daljavo; poudarja, kako pomembno je vključevati načelo enakosti spolov in gospodarskopolitični odziv na pandemijo covida-19 prilagoditi posebnim potrebam žensk in strukturi njihovih gospodarskih dejavnosti;
24. poziva Komisijo in države članice, naj načelo enakosti spolov vključijo v vso zakonodajo, politike, programe in ukrepe, povezane s prometom, ter naj v načrtovanje mobilnosti in cenovno dostopnih stanovanj ter urbanistično načrtovanje vključijo vidik

spola;

25. poudarja, da brezdromstva med ženskami ne bi smeli podcenjevati in ga napačno dojemati kot zgolj majhen družbeni problem v EU; izpostavlja, da ni celovitih razčlenjenih podatkov o naravi in obsegu brezdromstva žensk, zaradi česar je ta problem manj opazen; poziva EU in njene države članice, naj vidik spola vključijo v politike in prakse, ki obravnavajo brezdromstvo in pomanjkanje dostopa do cenovno dostopnih in ustreznih stanovanj in energije, ter oblikujejo posebne strategije za odpravo teh problemov do leta 2030 in zagotovijo, da bodo te storitve ustrezno in učinkovito zadostile potrebam brezdomk; poudarja, da je pomembno priznati nasilje na podlagi spola kot enega od temeljnih vzrokov, ki povečuje tveganje za brezdromstvo žensk, ter da je treba preučiti, kako se potrebe žensk prekrivajo s širšimi socialno-ekonomskimi in strukturnimi ovirami; poziva vse akterje, naj vidik spola vključijo v evropsko platformo za boj proti brezdromstvu; je prepričan, da ima lahko načelo „najprej stanovanje“ pomembno vlogo v boju proti brezdromstvu, in poziva, naj se ti projekti izvajajo v vseh državah članicah;
26. ugotavlja, da so se zaradi vse slabših socialnih in gospodarskih razmer, ki jih je povzročila pandemija covida-19, povečale vse oblike zlorabe žensk, nasilja nad ženskami ter prostitucije, s čimer se kršijo njihove človekove pravice; poudarja, da je treba povečati javne, finančne in človeške vire za podporo skupinam, ki jih ogroža revščina, ter za spopadanje z razmerami, ki ogrožajo otroke, mlade, starejše, invalide ter brezdomce;
27. ugotavlja, da je ekonomska neodvisnost žensk ključni dejavnik, ki jim omogoča, da ubežijo nasilju na podlagi spola; zato poziva k podpornim in zaščitnim ukrepom za podporo žensk v teh razmerah, sprejetju celovite direktive o preprečevanju vseh oblik nasilja na podlagi spola in boju proti njim ter k vključitvi nasilja na podlagi spola na seznam kaznivih dejanj EU, ter poziva EU in Bolgarijo, Češko, Madžarsko, Latvijo, Litvo in Slovaško k ratifikaciji Istanbulske konvencije; poudarja, da je življenje brez nasilja bistvenega pomena, če naj ženske sodelujejo na trgu dela, v celoti izkoristijo svoj potencial in so finančno neodvisne; obsoja namerne dezinformacije o orodjih in pobudah za boj proti nasilju na podlagi spola v EU; je zaskrbljen, ker se te dezinformacije širijo po vsej Evropi, zaradi česar je še težje zaščititi ženske pred nasiljem;
28. poziva države članice, naj se borijo proti škodljivim praksam, kot je pohabljanje ženskih spolnih organov, zgodnje in prisilne poroke ter t.i. nasilje zaradi časti, ki škodi in omejuje specifično mlade ženske in dekleta;
29. meni, da je prostitucija resna oblika nasilja in izkoriščanja, ki prizadene predvsem ženske in otroke; poziva države članice, naj sprejmejo konkretne ukrepe za boj proti gospodarskim, socialnim in kulturnim vzrokom prostitucije, da ženske v revščini in socialni izključenosti ne bodo postale žrtve takšnega izkoriščanja; poziva države članice, naj sprejmejo konkretne ukrepe za pomoč prostitutkam pri ponovnem vključevanju v družbo in poklicno življenje;
30. poziva Komisijo, naj prek evropskih socialnih skladov in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja predlaga proaktivne ukrepe za spodbujanje zaposlovanja

žensk, lažjega dostopa do socialnih storitev in socialno-ekonomskega razvoja na podeželju; spodbuja države članice, naj v sodelovanju z regionalnimi in lokalnimi organi zmanjšajo tveganje revščine med ženskami na podeželju tako, da jih opolnomočijo in izboljšajo kakovost njihovega življenja prek dostopa do kakovostnih izobraževalnih programov in kakovostnih pogojev zaposlovanja, v številni delo na daljavo in dostojen dohodek; poziva k pozitivnim ukrepom za spodbujanje zlasti kmetic, da ostanejo na podeželju, zajemši promoviranje občinskih centrov, ki lahko nudijo tehnično svetovanje in pomoč pri ohranjanju delovanja kmetij ter jim pomagajo preživeti, mlade pa spodbujajo k vlaganju v kmetijstvo in živinorejo, da bi zagotovili dolgoročno preživetje teh panog;

31. poudarja ključno vlogo, ki jo imajo vsi skladi in programi EU na socialnem področju, zlasti Evropski socialni sklad plus in Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce, Sklad za pravični prehod, mehanizem za okrevanje in odpornost ter Sklad za azil, migracije in vključevanje; poudarja, da bi morale države članice in Komisija z Evropskim socialnim skladom plus blažiti socialno-ekonomske posledice krize, zlasti za ženske, in si prizadevati za več zaposlovanja žensk in za pomoč pri njihovem usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja, boj proti revščini in njenem vidiku spola, feminizaciji revščine in diskriminaciji na podlagi spola na trgu dela ter v izobraževanju in usposabljanju, pa tudi za podporo najbolj ranljivim in za boj proti revščini otrok; poziva države članice, naj v celoti uporabijo sredstva z vidikom spola;
32. poudarja, da bi bilo treba v vseh državah članicah pospešiti nacionalna prizadevanja za vključevanje Romov; poziva Komisijo, naj spodbuja vključenost in s tem zagotovi udeležbo romskih deklet in žensk na vseh ravneh, tudi tistih, ki so zaposlene na lokalni in regionalni ravni ter na ravni EU; poudarja, da bi bilo treba pri tem upoštevati enakost moških in žensk ter se osredotočiti na prenos dobre prakse držav članic na raven Unije;
33. poziva Komisijo in države članice, naj finančno pomoč EU dopolnijo s študijskimi programi in projekti, ki bodo nadarjenim romskim deklicam, dekletom in ženskam omogočili, da se s stalnim izobraževanjem osvobodijo medgeneracijske revščine, spodbujali njihovo vključevanje v družbo in razvijali njihovo znanje, da bi izboljšali položaj romske skupnosti; poziva države članice, naj navedejo višino podpore, ki bi jo potrebovale za izvajanje priporočenih ukrepov za vključevanje Romov;
34. poudarja, da povečanje revščine žensk močno vpliva na širšo družbo; je zaskrbljen zaradi posledic, ki jih bo to imelo za revščino otrok; s tem v zvezi pozdravlja sprejetje priporočila Sveta (EU) 2021/1004 z dne 14. junija 2021 o vzpostavitvi evropskega jamstva za otroke,
35. poudarja velik prispevek žensk na področju zaposlovanja, kulture, izobraževanja, znanosti in raziskav; priznava, da so se življenjske razmere žensk, zaposlenih v umetnosti in kulturi ter v mikro in malih kmetijskih in podeželskih podjetjih, zaradi prekinitve gospodarskih in kulturnih dejavnosti v obdobju pandemije močno poslabšale;
36. poziva, naj se pri digitalnem prehodu upošteva vidik spola; poziva Komisijo, naj uporabi obstoječe programe in finančna sredstva ter po potrebi zagotovi dodatna sredstva za boj proti digitalni revščini žensk, da bodo ženske pridobile potrebna znanja in spretnosti za varno delovanje v digitalnem okolju ter da bodo izboljšale svojo

digitalno pismenost;

37. poziva Komisijo in države članice, naj raziščejo ovire za žensko podjetništvo in zlasti izvedejo celovito analizo dostopa žensk do financiranja, s čimer bi pomagale odpraviti revščino žensk v Evropski uniji, tako da bi ženskam omogočile, da postanejo podjetnice in ustanoviteljice malih in srednjih podjetij, ki bodo prispevale k dvojnemu prehodu; ugotavlja, da podjetništvo žensk ustvarja delovna mesta, krepi enotni trg in zmanjšuje brezposelnost; ugotavlja, da manjše birokratsko breme za podjetnike odpravlja ovire, tako da bi lahko več žensk ustanovilo podjetje; poudarja pomen pridobivanja znanja o podjetništvu in praktičnih izkušenj v šolah; poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo opolnomočenje žensk prek izobraževanja, poklicnega usposabljanja in vseživljenjskega učenja; poziva zlasti, naj se bolj spodbujajo predmeti s področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, digitalnega sveta, umetne inteligence in finančne pismenosti, da bi se borili proti prevladujočim stereotipom in poskrbeli, da bo več žensk vstopilo v te sektorje in prispevalo k njihovem razvoju;
38. poziva države članice, naj zagotovijo, da bo povsem nova fiskalna politika, vključno z davki, ki bo imela jasno razsežnost spola, služila odpravljanju socialno-ekonomskih neenakosti in neenakosti med spoloma v vseh njihovih razsežnostih²⁵; poziva države članice, naj se v svojih davčnih politikah izogibajo diskriminaciji na podlagi spola in odpravijo DDV na sanitarno blago za ženske, ki nesorazmerno ogroža dostojanstvo žensk z nižjimi dohodki, ter tako zagotovijo, da bodo imele vse ženske dostop do teh osnovnih proizvodov;
39. poziva države članice, naj pri reformah pokojninskega sistema in prilagoditvah upokojitvene starosti upoštevajo razsežnost spola ter naj preučijo razlike med delovnimi vzorci žensk in moških, tudi vse prakse neplačanih zaposlitev, upoštevajoč večje tveganje diskriminacije žensk na trgu dela, zlasti starejših; poziva države članice, naj sprejmejo posebne ukrepe za preprečevanje tveganja revščine in boj proti njemu za starejše in upokojene ženske glede na staranje prebivalstva in delež starejših žensk v slabšem ali ranljivem položaju; poziva države članice, naj v svoje pokojninske sisteme vključijo nadomestilo za neplačano delo v oskrbi, na primer s krediti za oskrbo ali drugimi ukrepi, ki se dodajo pokojnini negovalcev, ne glede na to, ali se oskrba zagotavlja mladoletnim otrokom, starejšim osebam ali bolnim oziroma invalidnim osebam, hkrati pa spodbujajo moške, da postanejo negovalci;
40. poziva Komisijo, naj ne spodbuja političnih priporočil, ki bi privedla do povečanja prekarne delovne razmerij, deregulacije delovnega časa, zmanjšanja plač, napadov na kolektivna pogajanja ali privatizacije javnih storitev in socialne varnosti;
41. pozdravlja tekoča pogajanja za sprejetje direktive o ustreznih minimalnih plačah v Evropski uniji; poziva institucije EU, naj sprejmejo okvir EU, ki bo spodbujal vzpostavitev ali prilagoditev minimalne plače na državo, med drugim na podlagi nacionalne košarice blaga in storitev po realnih cenah, zajemši ustrezna stanovanja, zdravo in uravnoteženo hrano, oblačila, trajnostni prevoz in energijo, zdravje in oskrbo ter vire, ki ljudem omogočajo smiselno udeležbo v družbi, kulturi in izobraževanju, kar bi zagotovilo dostojen življenjski standard, ki bi delno prispeval k zmanjšanju revščine

²⁵ Poročilo tematskega sektorja Parlamenta za državljanske pravice in ustavne zadeve iz aprila 2017 z naslovom „Gender equality and taxation in the European Union“ (Enakost spolov in obdavčitev v Evropski uniji).

zaposlenih, zlasti žensk; poziva k pravičnim in ustreznim minimalnim plačam v državah članicah kot nujnemu zaščitnemu ukrepu za zagotovitev pravičnejše porazdelitve plač in spodnje meje plač za zaščito žensk in moških na trgu dela; meni, da je treba vzpostavitev okvira minimalne plače doseči in ohraniti z jasnimi pravili, preglednimi postopki in učinkovitimi praksami, z uporabo meril in vodilnih kazalnikov za ocenjevanje ustreznosti ter s prispevkom posvetovalnih organov in drugih akterjev ter z vključevanjem socialnih partnerjev;

42. poziva države članice, naj bodo ambiciozne pri izvajanju evropskega jamstva za otroke in direktive o preglednosti plač ter prihodnje direktive o minimalnih plačah in priporočila o minimalnem dohodku;
43. obžaluje, da se upoštevanje vidika spola na splošno še ni uporabljalo v celotnem proračunu EU, kot je poudarilo Evropsko računsko sodišče, in poziva, naj se to stanje nujno odpravi; poudarja, da je treba na vseh ravneh političnega cikla upoštevati vidik spola, kar mora temeljiti na zanesljivih podatkih; poudarja pomen priprave proračuna, ki upošteva vidik spola, tudi v vseh programih v proračunu za leto 2022, da bi dosegli enakost spolov in odpravili revščino žensk; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj pospeši uvedbo učinkovite, pregledne in celovite metodologije ter tesno sodeluje s Parlamentom pri merjenju ustreznih odhodkov za enakost spolov, kot je določeno v medinstitucionalnem sporazumu²⁶, da bi lahko dosegli oprijemljive rezultate za proračun za leto 2022 in da bi metodologijo razširili na vse programe večletnega finančnega okvira;
44. poudarja, da je treba morda za fiskalno zmogljivost EU pregledati sedanje gospodarsko in socialno upravljanje, da bi zmanjšali neenakosti in revščino žensk ter dosegli enakost spolov; poziva, naj bo gospodarsko in socialno upravljanje skladno z doseganjem ciljev enakosti spolov in odpravitvi revščine žensk;
45. poziva Svet, naj ustanovi namensko sestavo za enakost spolov, da bo lahko sprejemal konkretne skupne ukrepe za reševanje izzivov na področju pravic žensk in enakosti spolov ter bo zagotovil, da se bo o teh vprašanjih razpravljalo na najvišji politični ravni;
46. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

²⁶ Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o boljši pripravi zakonodaje (UL L 123, 12.5.2016, str. 1).

OBRAZLOŽITEV

Revščina je med ženskami večja kot pri moških in se je povečala tako v absolutnem smislu kot glede na revščino moških. Statistični podatki o tem so nedvoumni. Stopnja tveganja revščine ali socialne izključenosti v EU (AROPE)²⁷ je bila leta 2020 večja pri ženskah kot pri moških (22,9 % oziroma 20,9 %); razlika v revščini med spoloma se je od leta 2017 v 21 državah članicah povečala, pri tveganju relativne revščine (AROPE) ²⁸pa je med spoloma velika razlika; leta 2019 je bila 1,3 odstotne točke, v letu 2020 pa 2,5²⁹.

Razlika v revščini med spoloma je sicer manjša, kot bi lahko sklepali iz drugih razlik (zaposlovanje, plače ali pokojnine), kar je po eni strani povezano s tem, kako zbiramo informacije in oblikujemo statistične podatke, po drugi pa s tem, da revščino obravnavamo razmeroma ozko in ne upoštevamo njenih mnogih razsežnosti, zato ne prepoznamo, da je narava revščine, s katero se srečujejo ženske, strukturna ter da se prenaša iz generacije v generacijo. V obeh primerih gre za omejeno uporabo pristopa, ki upošteva vidik spola, pri pripravi statistike ter socialno-ekonomski analizi, političnem ukrepanju in ocenjevanju politik, zato je treba ta vidik nujno vključiti v statistične podatke o revščini in tveganju revščine.

Prvič, statistika revščine meri dohodek gospodinjstev kot celoto, skupni dohodek se deli na enote potrošnje ali posameznike in predpostavlja se, da so koristi od virov deležni vsi člani ter da so viri pravično porazdeljeni, z izjemo korekcijskih koeficientov, povezanih s starostjo in ekonomijo obsega, kar temelji na domnevi, da je družina enota brez notranjih konfliktov in diskriminacije. Vendar se je treba zavedati, kot pravi Nobelov nagrajenec za ekonomijo Amartya Sen, da je družina prostor sodelovanja v konfliktu. Čeprav imajo družinski člani, ki so brez lastnega dohodka, dostop do družinskih sredstev na podlagi dinamike v sodelovanju, pa ostaja dejstvo, da dostop do teh virov ter porazdelitev dela in časa poteka v neenakih pogojih, zlasti kar zadeva spol ali starost, kar vodi v konflikte, diskriminacijo in celo nasilje.

Drugič, revščina je zelo zapleten pojav in zajema številne medsebojno povezane dejavnike, ki pa niso vedno zgolj denarne narave. S tem razmišljanjem je začel Amartya Sen, sledila pa sta mu Sabina Alkire in James Foster, ki sta uvedla stopnjo večrazsežnostne revščine. Tudi evropski javni statistični organi so bili pozorni na te razsežnosti in so zasnovali stopnjo tveganja revščine in socialne izključenosti (AROPE), ki poleg kazalnika denarnega dohodka upošteva tudi kazalnika nizke delovne intenzivnosti in hude materialne prikrajšanosti. Ne pa tudi druge vidike, ki so poudarjeni v akademskih študijah in študijah mednarodnih organizacij, kot je Svetovna banka, ko na primer omenjajo časovno revščino, ki prizadene zlasti ženske in je povezana z začaranim krogom revščine in materialne prikrajšanosti.

„Časovna revščina“ je opredeljena kot pomanjkanje časa, ki je na voljo po tem, ko odštejemo plačani in neplačani delovni čas oskrbovalcev, za študij ali izpolnjevanje drugih osnovnih življenjskih potreb, kot je osebna nega. Ženske pogosto opravljajo številne dejavnosti in imajo več vlog, kar jih socialno izčrpava in jim ne omogoča dostojnega življenja. Zaradi časovne revščine jim primanjkuje časa oziroma s časom ne morejo razpolagati neodvisno, tako da bi si poiskale dostojno zaposlitev, pridobile finančno samostojnost, izobrazbo, dostop do osnovnih

²⁷ [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:At_risk_of_poverty_or_social_exclusion_\(AROPE\)](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:At_risk_of_poverty_or_social_exclusion_(AROPE))

²⁸ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:At-risk-of-poverty_rate

²⁹ <https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>

virov ali minimalno oskrbo, kar bi jim omogočalo zdravo življenje in polno vključenost v skupnost ali družbo.

Potrebne so namenske javne politike, s katerimi bomo odpravljali strukturne neenakosti med spoloma, ki povzročajo, povečujejo ali ohranjajo revščino žensk. Družba ženskam samodejno dodeljuje vlogo oskrbovalk, zato na področju oskrbe ostajajo očitne razlike med spoloma že v tem, da ji ženske namenijo več ur na dan kot moški. To ne omejuje le časa, ki ga lahko porabijo za usposabljanje ali prekvalifikacijo, za službo ali za dodatno dosegljivost za delo, temveč tudi spodbuja stereotipe o spolih, namreč da ženske sodelujejo na trgu dela tako, da dopolnjujejo svoje družinske obveznosti, zato dejansko ne morejo dobiti zaposlitve v nekaterih sektorjih ali poklicih oziroma zasedati določenih delovnih mest. To vodi v poklicno in vertikalno segregacijo, ima pa tudi negativne povratne učinke na razlike med spoloma na trgu dela in v gospodinjstvu. Ker gre pri oskrbi za dejavnost, ki so jo ženske že v preteklosti opravljale brezplačno in kot da bi bila njihova naravna vloga, kar počnejo tudi še danes, ker delajo za nizke plače in v prekarnih pogojih in ker potrebna znanja in spretnosti pridobijo na neformalni način, se vse to še vedno šteje kot „naravno“ za ženski spol in je zato ženska podcenjena in premalo plačana. Ne smemo pozabiti, da vrednost in cena nista sopomenki, vendar pa v tržnih družbah, kot je naša, vrednost enačimo s kakovostjo produkta in pričakujemo, da jo lahko kupimo za določen znesek denarja ali ustrezno plačilo. Za boljše porazdelitev oskrbe je treba izboljšati ugled delovnih mest, povezanih z oskrbo, da bomo znali bolje porazdeliti čas in delo v gospodinjstvu in na trgu dela, kar je bistveno za spodbujanje enakosti spolov in boj proti strukturnim vidikom revščine žensk, povezanim z neenakostjo spolov.

Zavzemanje za kakovostne socialne storitve in njihovo univerzalno dostopnost je bistveno za zagotovitev dostopa do virov tudi tistim, ki živijo v gospodinjstvih z nizko intenzivnostjo dela, kjer prevladujejo starejše ženske ali matere samohranilke z vzdrževanimi otroki.

Revščina žensk je zlasti močno zastopana v enostarševskih gospodinjstvih, kjer neposredno povzroča najbolj zaskrbljujočo in škodljivo obliko revščine, in sicer revščino otrok. V 85 % enostarševskih družin je glava družine ženska³⁰, kar 42,1 % prebivalstva EU, ki živi v enostarševskih gospodinjstvih z vzdrževanimi otroki, pa je leta 2020 grozila revščina ali socialna izključenost³¹.

Gmotni pogoji posameznih gospodinjstev, neenak dostop do virov, pomanjkanje znanj in spretnosti družno stopnjujejo negativne posledice in eksponentno povečujejo prikrajšanost, zlasti v otroštvu, kar vodi v popolno odsotnost dejanskih priložnosti v odrasli dobi. Kraj rojstva, družinski dohodek, spol ali invalidnost močno vplivajo na blaginjo in tudi poznejše dosežke teh otrok, ko odrasejo, kar je odvisno tudi od gospodarskih razmer, javnih politik, obsega socialne države in celo prevladujočih socialnih standardov ter odnosov med spoloma.

Zamujenih priložnosti za pridobitev znanj in spretnosti v otroštvu ni vedno mogoče nadomestiti v odrasli dobi, vplivajo pa na posameznikovo celotno življenje. Vendar pa revščina in neenakosti nista neizogibni, niti zanju ni odgovoren posameznik sam. Potrebne so ustrezne,

³⁰ <https://eige.europa.eu/publications/poverty-gender-and-lone-parents-eu>

³¹ Living conditions in Europe. Poverty and social exclusion (Življenjske razmere v Evropi. Revščina in socialna izključenost)

celovite in skladne javne politike, zlasti tam, kjer neposredno vplivajo na otroke in strukturne neenakosti med spoloma.

Evropsko jamstvo za otroke sledi pobudi Evropskega parlamenta, da bi vsakemu otroku v Evropi, ki mu grozita revščina in socialna izključenost, zagotovili dostop do najosnovnejših storitev, kot sta zdravstvo in izobraževanje. Ne glede na velikost proračuna pa ta program ne bo imel pričakovanega uspeha pri preobrazbi, če ne bo konkretnih ukrepov za odpravljanje revščine žensk in če se ne bodo zgodile še druge, daljnosežnejše spremembe.

Nasilje nad ženskami je hkrati vzrok in posledica revščine in socialne izključenosti žensk, ki zlasti povečujeta tveganje, da nasilju ne bodo mogle pobegniti. Nasilje nad ženskami je kršitev temeljnih pravic in veliko žensk je žrtev nasilja samo zato, ker so ženske. Ne dogaja se samo v okoljih z nizkimi dohodki, imajo pa ženske iz teh družbenih slojev in z malo viri manj možnosti, da uidejo nasilju v družini ali nasilju v trgovini z ljudmi, zlasti za namene spolnega izkoriščanja.

Ženske, ki so bile posiljene in so finančno odvisne od svojih partnerjev, težje zapustijo nasilne razmere, saj imajo na izbiro le javne socialne storitve, kjer pa so med državami članicami velike razlike. Ne smemo pozabiti, da je večina žensk, ki so prisiljene v prostitucijo, iz siromašnih okolij, migrantskega izvora in brez zakonitega prebivališča, zato so popolnoma odvisne od storilcev nasilja in trgovcev z ljudmi.

Poleg tega številne ženske ravno zato, ker so žrtve nasilja, izgubijo prejšnjo ekonomsko stabilnost in se znajdejo v revščini in socialni izključenosti. Študija EAPN³² je pokazala, da je največji vzrok za brezdomstvo žensk v Evropi prav to, da so žrtve nasilja na podlagi spola. Ti procesi osiromašenja in izključevanja žensk, povezanih z nasiljem na podlagi spola, vključujejo tudi njihove otroke, ki v številnih državah niso zaščiteni kot žrtve nasilja na podlagi spola. Zato je treba v celoti izvajati Istanbulsko konvencijo in se zares boriti proti vsem oblikam nasilja nad ženskami, tudi z opredelitvijo nove oblike kaznivega dejanja na evropski ravni.

Prizadevati si je treba za strukturne spremembe v upravljanju in obdavčevanju ter učinkovito vključevati vidik spola.

Ugotavljamo, da se povečuje primarna neenakost, saj plače predstavljajo vse nižji odstotek BDP; da je delovno pravo vse bolj ohlapno in ne dohaja več novih oblik dela, kot je platformno delo, zaradi katerih so milijoni delavcev nezaščiteni in jim grozi revščina, celo revščina zaposlenih; da nova tehnološka revolucija preti, da bo izginilo več sto tisoč delovnih mest, večina prebivalstva pa ne bo imela znanja in spretnosti, potrebnih za novonastala delovna mesta, in da enakost spolov v gospodinjstvih in na trgu dela še zdaleč ni dosežena.

Za zagotovitev enakega dostopa do osnovnih storitev, kot so zdravstvo, izobraževanje in storitve za odvisne družinske člane, je treba izboljšati zmožnost držav za prerazporejanje sredstev in delovanje socialne države, pod pogojem, da je na voljo ustrezno financiranje. Vse to je seveda odvisno od pravične in progresivne obdavčitve, kar pa je vse bolj oddaljeno glede na neravnovesje moči v našem času in glede na splošno nastrojenost proti davčni pravičnosti.

Zato je vključevanje načela enakosti spolov na vseh ravneh proračunskega postopka EU še toliko pomembnejše, da bi prihodke in odhodeke spremenili v socialne naložbe za doseganje

³² <https://www.eapn.eu/wp-content/uploads/2019/07/EAPN-Gender-violence-and-poverty-Final-web-3696.pdf>

ciljev enakosti spolov, kot je boj proti revščini žensk. To je tesno povezano s pregledom sedanjega gospodarskega in socialnega upravljanja, ki bi se moralo usmeriti daleč stran od varčevalnih ukrepov in raje v zmanjšanje neenakosti med spoloma in revščine žensk.

4.3.2022

MNENJE ODBORA ZA ZAPOSLOVANJE IN SOCIALNE ZADEVE

za Odbor za pravice žensk in enakost spolov

o revščini žensk v Evropi
(2021/2170(INI))

Pripravljavec mnenja (*): Dragoş Pişlaru

(*) Postopek s pridruženim odborom – člen 57 Poslovnika

POBUDE

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve poziva Odbor za pravice žensk in enakost spolov kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- A. ker je odprava revščine ena od prednostnih nalog EU iz člena 3 Pogodbe o Evropski uniji in člena 34 Listine o temeljnih pravicah ter krovni cilj akcijskega načrta za evropski steber socialnih pravic, kar kaže, da je EU v svojih politikah zavezana boju proti revščini;
- B. ker sta enakost in nediskriminacija v Pogodbi o Evropski uniji in Listini Evropske unije o temeljnih pravicah navedeni med glavnimi vrednotami Evropske unije; ker je enakost med moškimi in ženskami prednostna naloga EU ter se obravnava na ravni EU in nacionalni ravni v vseh politikah; ker je leta 2019 v EU skoraj 91,3 milijona osebam grozila revščina ali socialna izključenost; ker EU ni dosegla svojega cilja za leto 2020 in števila teh oseb ni zmanjšala za vsaj 20 milijonov; ker je eden od novih krovnih ciljev EU do leta 2030 zmanjšati število teh oseb za vsaj 15 milijonov;
- C. ker je bilo po podatkih Eurostata leta 2020 tveganje revščine in socialne izključenosti v EU večje pri ženskah kot pri moških, saj je prizadelo 51,4 milijona žensk (22,9 %) in 45 milijonov moških (20,9 %)¹; ker je razlog za to predvsem neenakost med spoloma in diskriminacija tekom življenja, tudi na trgu dela; ker bi se lahko stopnja revščine med zaposlenimi ženskami zmanjšala, če bi bile ženske plačane enako kot moški;
- D. ker se ženske iz ranljivejših skupin, kot so mlade ženske, invalidke, ženske s priseljenkim ozadjem, Rominje, pripadnice verskih ali etničnih manjšin ter ženske LBTQI+, pri dostopu do izobraževanja, zdravstvenega varstva, zaposlovanja in socialnih storitev soočajo z dodatnimi in presečnimi oblikami diskriminacije in so zato izpostavljene večjemu tveganju revščine;
- E. ker je upoštevanje vidika spola pomembno orodje za vključevanje enakosti spolov v

¹ Eurostat. Living conditions in Europe (Življenjske razmere v Evropi). https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe_-_poverty_and_social_exclusion&oldid=544210

politike EU, ki se nanašajo na trga dela, in socialne politike, in s tem spodbujanje enakih možnosti in boj proti vsem oblikam diskriminacije žensk;

- F. ker v EU in državah članicah še vedno ni dovolj podatkov o revščini glede na spol, kar ovira analiziranje in proces oblikovanja politik na vseh ravneh;
- G. ker je v zvezi s podatki o revščini revščina v gospodinjstvih opredeljena s statistično enoto gospodinjstva, torej se ne upoštevajo neenakosti med spoloma pri notranji porazdelitvi virov, zaradi česar je težko pridobiti zanesljive podatke, razčlenjene po spolu;
- H. ker je koronavirusna kriza obstoječe neenakosti še povečala, močno vplivala na dohodek od dela in premoženje, poslabšala položaj ljudi, ki se spoprijemajo z revščino, in ustavila zmanjševanje stopnje tveganja revščine ali socialne izključenosti; ker so podporni ukrepi, kot je delo s krajšim delovnim časom ali podobni programi, kratkoročno nekoliko ublažili negativne učinke krize; ker bodo breme pandemije v večji meri nosili zaposleni z nizkimi dohodki, kar bo povečalo revščino in neenakost po vsej Evropi; ker še vedno ne poznamo vseh posledic pandemije covid-19 na gospodarskem in socialnem področju in področju zaposlovanja; ker je treba v vseh vprašanih odziva na pandemijo covid-19 dosledno upoštevati vidik spola, da se zagotovi enakost spolov in podpre okrevanje najranljivejših žensk;
- I. ker pandemija covid-19 in z njo povezana gospodarska kriza v Uniji drugače vplivata na ženske kot moške, njune posledice pa ogrožajo napredek pri zmanjševanju revščine in neenakosti med spoloma v državah članicah EU, dosežen v zadnjih desetletjih; ker je po podatkih Evropskega inštituta za enakost spolov pandemija covid-19 nesorazmerno prizadela mlade ženske, saj se je njihova zaposlenost zmanjšala za več kot 10 % v primerjavi z 2,4 % v splošni populaciji; ker je pandemija bolj prizadela ženske na socialno-ekonomskem področju, poglobila obstoječo diskriminacijo in povzročila še več neenakosti med ženskami in moškimi na trgu dela; ker je zaradi pandemije covid-19 zaposlitev izgubilo več žensk kot moških²; ker je po podatkih Eurofounda izguba zaposlitve med pandemijo covid-19 najbolj prizadela slabo plačane delavke in ker so bile te delavke pogosteje poslane na začasno čakanje na delo³; ker so največkrat mlade ženske, stare od 18 do 34 let, izgubile službo zaradi pandemije (11 % mladih žensk v primerjavi z 9 % mladih moških)⁴; ker je več žensk kot moških prešlo na skrajšani delovni čas, da bi zagotovile stalno nego in varstvo otrok in oskrbo družinskih članov v stiski; ker se je med to krizo povečala količina neplačanega gospodinjanskega dela in otroškega varstva, ki so ga večinoma opravile ženske, s čimer se je podvojilo breme zaposlenih mater; ker so ženske bolj izpostavljene tveganju okužbe s covidom-19, saj prevladujejo v kritičnih in najbolj izpostavljenih poklicih;
- J. ker se bodo neenakosti še naprej povečevale; ker bo srednjeročni učinek krize odvisen od tega, kako vključujoče bo okrevanje; ker so politike socialne zaščite bistveni elementi nacionalnih razvojnih strategij in pomagajo pri zmanjševanju revščine in

² https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/newsroom/news/WCMS_813449/lang--en/index.htm
<https://news.un.org/en/story/2021/07/1096102>

³ Eurofound, *COVID-19: Implications for employment and working life* (Covid-19: posledice za zaposlovanje in poklicno življenje), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, 2021.

⁴ https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef20068en.pdf

ranljivosti v vseh življenjskih obdobjih ter podpirajo vključujočo in trajnostno rast; ker mora okrevanje vključevati ciljno usmerjene strategije za podporo najranjlivejšim in marginaliziranim ženskam v naši družbi, da nihče ne bo zapostavljen;

- K. ker so ženske prekomerno zastopane v nestandardnih oblikah dela, vključno z delom s krajšim delovnim časom, in pogosto delajo v prekarnih, premalo plačanih ali podcenjenih sektorjih, prav tako jih je največ med najbolj izpostavljenimi delavci v sektorjih, ki jih je pandemija najbolj prizadela; ker se je zaposlenost žensk v zadnjem desetletju najbolj povečala na delovnih mestih, na katerih prevladujejo ženske in ki so jih že zasedale predvsem ženske, med drugim v zdravstvenem sektorju; ker je 76 % delovne sile v zdravstvenem sektorju in sektorju oskrbe žensk⁵; ker raziskave Eurofounda kažejo, da kljub odpravi razlik v zaposlenosti med spoloma delovna mesta niso vse bolj uravnotežena z vidika spola in da se je delež zaposlenosti v EU na delovnih mestih, ki so uravnotežena z vidika spola (kjer delež posameznega spola ne presega 60 %), v obdobju od leta 1998 do leta 2019 zmanjšal s 27 % na 18 %⁶; ker je v poklicih, ki jih je mogoče opravljati na daljavo, več žensk kot moških; ker so družine temelj naše družbe in zahtevajo ravnovesje med poklicnim in zasebnim življenjem;
- L. ker so ženske prekomerno zastopane med neformalnimi oskrbovalci, ki so pustili službo, da lahko skrbijo za starejše ali invalidne sorodnike; ker v številnih državah članicah niso deležne ustrezne podpore oblasti in sistemov socialne varnosti in so zato bolj izpostavljene tveganju revščine in socialne izključenosti;
- M. ker plačna diskriminacija v EU, neenako breme neplačanega gospodinjskega dela, diskriminacija pri dostopu do trga dela, nizke plače in majhne poklicne možnosti ovirajo doseganje enake ekonomske neodvisnosti za ženske in moške ter lahko privedejo do večjega tveganja revščine in socialne izključenosti žensk, pa tudi do večjih razlik v plačah in pokojninah med spoloma; ker se z revščino povečuje tveganje nasilja nad ženskami; ker so ženske na robu revščine ranjivejše, nasilje pa povečuje tveganje socialne izključenosti; ker je nediskriminatorno plačilo bistven pogoj za ženske; ker je krepitev ekonomskega položaja žensk ključnega pomena za doseganje enakosti spolov in boj proti revščini žensk;
- N. ker je skupna stopnja zaposlenosti žensk skoraj 12 % nižja kot pri moških in ker je tretjina žensk zaposlenih s krajšim delovnim časom v primerjavi z 8 % zaposlenih moških; ker petina žensk, ki živi v revščini, ni aktivna na trgu dela zaradi obveznosti oskrbe in gospodinjskih obveznosti⁷; ker se je udeležba žensk na trgu dela v zadnjih desetletjih povečala, vendar še vedno obstajajo številne razlike med spoloma; ker je s polnim delovnim časom zaposlenih manj žensk kot moških (48 % žensk in 64 % moških), marginalizirane ženske pa so še bolj izključene iz zaposlitve s polnim delovnim časom⁸; ker je samo 20,7 % invalidk in 28,6 % invalidov zaposlenih za polni

⁵ <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/essential-workers>

⁶ Eurofound in Skupno raziskovalno središče Evropske komisije (2021), *European Jobs Monitor 2021: Gender gaps and employment structure* (Evropski center za spremljanje delovnih mest 2021: razlike med spoloma in zaposlitvena struktura), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, 2021.

⁷ Evropski inštitut za enakost spolov, *Poverty, gender and intersecting inequalities in the EU: Review of the implementation of Area A: Women and Poverty of the Beijing Platform for Action* (Revščina, spol in prekrivajoče se oblike neenakosti v EU: pregled izvajanja prekinških izhodišč za ukrepanje na področju A – ženske in revščina), 2016.

⁸ <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2021/domain/work/disability>

delovni čas;

- O. ker je bila bruto urna postavka žensk v letu 2019 v povprečju 14,1 % nižja od bruto urne postavke moških v EU⁹; ker so med osebami z minimalno plačo v Evropi večinoma ženske¹⁰; ker k razliki v plačah med spoloma, v glavnem prispevata sektorska segregacija žensk in moških ter dejstvo, da s krajšim delovnim časom v glavnem delajo ženske in da imajo ženske redkeje nadzorne odgovornosti kot njihovi moški kolegi; ker je plačna vrzel med spoloma v EU znašala med 20 % in 5 %¹¹;
- P. ker ženske, starejše od 65 let, v EU prejemajo v povprečju za 29 % nižjo pokojnino kot moški¹²; ker je bilo glede na raziskavo Eurofounda v EU med letoma 2010 in 2019 na pragu revščine tri do štiri odstotke več upokojenk kot upokojencev v starosti nad 65 let; ker revščina med osebami v starosti 75 let in več sistematično prizadene ženske, predvsem zaradi posledic neplačane oskrbe, ki jo izvajajo predvsem ženske, razlik v plačah in delovnem času tekom življenja, ki nato privedejo do nižjih pokojnin, različnih upokojitvenih starosti za moške in ženske v nekaterih državah članicah in dejstva, da starejše ženske pogosteje živijo same; ker je treba učinkovito ukrepati in zmanjšati te razlike v zaposlenosti, oskrbi, plačah in pokojninah med spoloma; ker v nobeni državi ni bila dosežena popolna enakost spolov;
- Q. ker lahko ekonomske neenakosti še posebej prizadenejo ženske zaradi razlik v dohodkih med moškimi in ženskami, nizkega deleža visoko plačanih žensk in dejstva, da je dohodek žensk sestavljen predvsem iz plač in v manjši meri iz dohodkov od kapitala; ker lahko tveganje menstrualne revščine prav tako negativno vpliva na položaj žensk; ker je obžalovanja vredno, da higienski izdelki za ženske ter proizvodi in storitve za nego otrok, starejših ali invalidov še vedno ne štejejo za osnovne dobrine v vseh državah članicah;
- R. ker Eurofound poudarja pomen politik, ki spodbujajo uravnoteženo zastopanost spolov pri plačanem in neplačanem delu oskrbe, vključno s politikami starševskega dopusta, ki povečujejo udeležbo moških v neplačanem delu na področju oskrbe, ter izboljšanje plač in delovnih pogojev v sektorjih, v katerih prevladujejo ženske, kot je oskrba;
- S. ker je enakost spolov na trgu dela pomemben instrument za odpravljanje revščine med ženskami, ki koristi ženskam, pa tudi celotnemu gospodarstvu, ter pozitivno vpliva na BDP, stopnjo zaposlenosti in produktivnost; ker bi se s povečanjem enakosti spolov povečal BDP EU na prebivalca s 6,1 % na 9,6 % in bi se do leta 2050 ustvarilo dodatnih 10,5 milijona delovnih mest, kar bi koristilo tako ženskam kot moškim¹³;
- T. ker ženske zaradi svojega spola drugače doživljajo breždomstvo; ker so ženske zaradi

⁹ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Gender_pay_gap_statistics

¹⁰ Eurofound, *Understanding the gender pay gap: What difference do sector and occupation make?* (Razumevanje plačne vrzeli med spoloma: kako nanjo vplivajo sektorji in poklic?) Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, 2021. Eurofound, *Minimum wages in 2019: Annual review*, (Minimalna plača leta 2019: letni pregled), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, 2021.

¹¹ Eurofound, *Understanding the gender pay gap: What difference do sector and occupation make?* (Razumevanje plačne vrzeli med spoloma: kako nanjo vplivajo sektorji in poklic?)

¹² <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/-/ddn-20210203-1>

¹³ <https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/policy-areas/economic-and-financial-affairs/economic-benefits-gender-equality>

diskriminacije, revščine in nasilja na podlagi spola žrtve brezdomstva in negotovih stanovanjskih razmer;

- U. ker revščina staršev pogosto povzroči revščino otrok; ker se z naložbami v politike, ki podpirajo ženske, izboljšujejo tudi življenjske razmere njihovih družin, zlasti otrok; ker morajo EU in države članice spoštovati, varovati in uresničevati pravice otrok v skladu s Pogodbo o Evropski uniji; ker so v revščini ogrožene pravice otrok; ker je odprava revščine otrok vključena v načelo 11 evropskega stebra socialnih pravic;
- V. ker precejšen del Romov v Evropi živi v skrajno negotovih razmerah v mestih in na podeželju ter v zelo slabih socialno-ekonomskih razmerah; ker globoko zakoreninjeni, trajni in strukturni anticiganizem, ki je pogosto institucionaliziran in vladni, še vedno obstaja na vseh ravneh evropske družbe ter je pomembna ovira na vseh področjih življenja, vključno s stanovanji, izobraževanjem, zdravstvenim varstvom in zaposlovanjem, to pa povzroča revščino; ker se revščina podeduje, zaradi česar se morajo zadevne skupnosti spoprijemati z medgeneracijskimi težavami;
- W. ker se Romi spoprijemajo z diskriminacijo pri dostopu do pobud za zaposlovanje, kot je jamstvo za mlade; ker javni zavodi za zaposlovanje pogosto nimajo zmogljivosti, da bi jih dosegli, oziroma jih posredno diskriminirajo;
- X. ker digitalni in zeleni prehod zahtevata ukrepe za zagotovitev, da nihče ne bo zapostavljen; ker so ženske v digitalnem sektorju ter sektorju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike v Evropi na vseh ravneh premalo zastopane in veliko manj žensk kot moških dela na področju inovativnih tehnologij, kot je umetna inteligenca; ker je le 34 % diplomantov na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter le 17 % strokovnjakov na področju IKT žensk ter ker v informacijskem in komunikacijskem sektorju v Evropi ženske zaslužijo 19 % manj kot moški; ker številne razlike med spoloma, na primer razlike v ambicijah (dream gap) in razlike v občutku upravičenosti do višje plače, napredovanja ipd., ter pomanjkanje zastopanosti žensk na vodstvenih položajih, že od zgodnjega otroštva vplivajo na poklicno pot deklet in izbiro izobrazbe ter tako prispevajo k večji neenakosti med moškimi in ženskami na nekaterih področjih trga dela, predvsem na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike;
- Y. ker imajo ženske, zlasti tiste na podeželju, pogosto omejen dostop do izobraževanja, usposabljanja in programov za izboljšanje digitalnih znanj in spretnosti, ki so bistveni za oba prehoda in bi jim omogočili uspešno nadaljevanje poklicnega življenja; ker so izobraževanje, poklicno usposabljanje in vseživljenjsko učenje izredno pomembni za vse;
- 1. poziva k vsesplošni evropski strategiji za boj proti revščini, ki bo vključevala vidik spola in vsebovala ambiciozne cilje za zmanjšanje revščine in brezdomstva ter izkoreninjenje skrajne revščine v Evropi do leta 2030, zlasti med otroki, na podlagi krovnih ciljev iz akcijskega načrta za evropski steber socialnih pravic ter usklajenih meritev s poudarkom na prekinitvi medgeneracijskega cikla tveganja revščine; poziva države članice, naj v celoti izvajajo evropski steber socialnih pravic s posebnim poudarkom na krovnih ciljih za zmanjšanje števila oseb, ki jih ogrožata revščina in socialna izključenost, za vsaj 15 milijonov in za zaposlenost vsaj 78 % prebivalstva v

starosti od 20 do 64 let do leta 2030 in za udeležbo vsaj 60 % odraslih v usposabljanju vsako leto; poudarja, da je revščina žensk tesno povezana z revščino otrok, da so enostarševska gospodinjstva bolj izpostavljena tveganju revščine in socialne izključenosti ter da večino teh gospodinjstev vodijo ženske; poudarja, da bi bilo treba v strategiji obravnavati temeljne vzroke revščine in njen vpliv na otrokove pravice, da bi zagotovili trajnostne in dolgotrajne učinke; poziva, naj ta strategija vključuje presečno analizo in pristop ter ciljno usmerjene ukrepe za podporo najbolj marginaliziranim osebam; poudarja, da se ženske z nizkimi dohodki, starejše ženske, invalidke, Rominje, pripadnice verskih ali etničnih manjšin, migrantke, mlade ženske, ženske LGBTIQ+ in matere samohranilke soočajo z večjimi neenakostmi kot ženske na splošno; poudarja, bi morali cilji in ukrepi strategije koristiti vsem ženskam, tudi pripadnicam manjšin in ranljivih skupin; poudarja, da bi morala biti ta strategija v skladu z zavezo EU glede ciljev trajnostnega razvoja št. 1, 5 in 10 ter Agende 2030;

2. poudarja, da bi morali biti ustrezni nacionalni sistemi minimalnega dohodka sestavni del večdimenzionalne in celostne strategije EU za boj proti revščini, da bi preprečili in odpravili revščino žensk; je seznanjen z zavezo Komisije, da bo leta 2022 podala priporočilo Sveta o minimalnem dohodku; poziva Komisijo, naj v tem priporočilu zagotovi smernice, da ne bo diskriminacije v sistemih minimalnega dohodka, kjer ta sistem obstaja, da se prekine krog revščine ranljivih družin; poudarja, da morajo imeti sistemi minimalnega dohodka držav članic močno razsežnost spola, da bi se borili proti feminizaciji revščine in zagotovili minimalni dohodek za tiste, ki jim najbolj grozi izključenost; poudarja pomen minimalnih pokojnin in pokojnin preživelih za odpravo socialne izključenosti in revščine med starejšimi ženskami; poudarja, da je pomembno, da se v tem priporočilu obravnava potreba po zagotovitvi ustreznih minimalnih pokojnin; poziva države članice, naj dodatno razčlenijo podatke o starostnih pokojninah po spolu in različnih starostnih skupinah;
3. želi spomniti, da je cilj predloga o ustreznih minimalnih plačah zmanjšati revščino zaposlenih, zlasti žensk; poziva k hitremu sprejetju predlagane direktive, ki bo delavcem in njihovim družinam omogočila dostojen življenjski standard; poudarja, da glede na to, da je na delovnih mestih in v sektorjih z nizkimi plačami več žensk, z izboljšanjem ustreznosti minimalnih plač ne bi le zmanjšali revščine zaposlenih, temveč bi podprli enakost spolov in zmanjšali plačilno vrzel med spoloma; poziva države članice, naj prednostno in bolj sistematično preučujejo stopnjo revščine zaposlenih glede na spol in določene skupine ter naj povečajo varnost zaposlitve, zmanjšajo plačne neenakosti in obravnavajo vprašanje neprostoVOLjnega dela s krajšim delovnim časom ter preprečijo diskriminacijo pri plačah, vključno z odpravo plačnih razlik med spoloma, da bi zagotovili, da bo dostojno delo trajna pot iz revščine;
4. poudarja, da morajo države članice izvajati dobro zasnovane politike trga dela, katerih cilj je odpraviti vrzeli med spoloma, zaradi katerih so ženske bolj izpostavljene tveganju revščine, zlasti vrzel v stopnji zaposlenosti, plačno vrzel in razlike v pokojninah; poziva države članice, naj tudi v okviru evropskega semestra vzpostavijo vključujoče trge dela z načrtovanjem poti do kakovostnih delovnih mest in zaposlitev za ranljive skupine, z dostojnimi plačami in socialnim varstvom; poudarja, da so kljub napredku na trgu dela še vedno neenakosti med spoloma, ki jih je treba odpraviti; poziva Komisijo, naj s konkretnimi ukrepi izvaja in pozorno spremlja ključne cilje iz strategije za enakost spolov; poudarja vlogo socialnih partnerjev pri prizadevanjih za odpravo vrzeli v stopnji

zaposlenosti ter plačnih razlik in razlik v pokojnini med spoloma; pozdravlja predlog direktive o preglednosti plač, katere cilj je uveljaviti načelo enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti za moške in ženske s preglednostjo plač in mehanizmi uveljavljanja, s čimer bi zmanjšali plačne razlike med spoloma ter izboljšali finančno stabilnost in ekonomsko neodvisnost žensk na splošno, prizadetim ženskam pa omogočili, da ubežijo revščini in nasilju v družini; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bo morebiten tovrsten predlog zajemal čim več delavcev brez diskriminacije; poudarja, da bi se morali pri povečevanju udeležbe žensk na trgu dela osredotočati na trajno in kakovostno zaposlitev, tudi v sektorjih, usmerjenih v prihodnost, da bi odpravili plačne vrzeli med spoloma; poudarja, da se lahko s segregacijo trga dela zmanjša vrednost feminiziranih sektorjev in povzročijo negotovi delovni pogoji za ženske v teh sektorjih;

5. poziva Komisijo in države članice, naj izboljšajo možnosti za ženske na trgu dela, zmanjšajo breme in odgovornosti žensk ter dejavno podprejo neformalne oskrbovalce, med katerimi so večinoma ženske, in sicer z zagotavljanjem ustreznega dohodka za te oskrbovalce, zagotavljanjem, da bo več moških prevzelo obveznosti oskrbe, zagotavljanjem dostopnega visokokakovostnega formalnega javnega in zasebnega otroškega varstva, zlasti za otroke, mlajše od treh let, ter visokokakovostne oskrbe in storitev za osebe, ki potrebujejo oskrbo in pomoč, kot so starejši in invalidi, ter psihosocialne podpore ali pomoči za neformalne oskrbovalce; poziva države članice, naj ustrezno financirajo boljše in cenejše kakovostne javne in zasebne storitve, pa tudi podporo za neprofitne socialne storitve in drugo socialno infrastrukturo, ter zagotovijo dostop do osnovnih storitev za ženske in po potrebi za vzdrževane otroke in druge člane ožje družine, ki potrebujejo oskrbo ali pomoč, zlasti za ranljive skupine, saj bi to omogočilo večjo udeležbo žensk na trgu dela in usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja ter bi prispevalo tudi k zmanjšanju tveganja revščine za ženske in njihove vzdrževane družinske člane; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo izvajanje zakonodaje EU o enakosti spolov, ki neposredno vpliva na udeležbo žensk na trgu dela, in pozorno spremljajo njen napredek;
6. pozdravlja zavezo Komisije, da bo leta 2022 predstavila revizijo barcelonskih ciljev glede predšolske vzgoje in varstva; poziva države članice, naj pospešijo proces doseganja barcelonskih ciljev po vsej EU in ženskam omogočijo udeležbo na trgu dela ter naj prednost namenijo ambiciozni reviziji cilja o otroškem varstvu otrok, mlajših od treh let, ter odpravijo vsakršno diskriminacijo pri dostopu do kakovostnega otroškega varstva, z naložbami v dostopno in kakovostno predšolsko varstvo in vzgojo za vse, pri čemer naj v celoti izkoristijo potencial evropskega jamstva za otroke in ustreznih skladov EU; priznava, da si je treba prizadevati za odpravo obstoječih neenakosti pri dostopu do kakovostnih storitev predšolske vzgoje in varstva; poziva države članice, naj obravnavajo pomanjkanje storitev podaljšanega bivanja in počitniškega otroškega varstva; poziva Komisijo in Svet, naj v okviru prihodnje evropske strategije oskrbe, vključno s pobudo o dolgotrajni oskrbi, v letu 2022 oblikujeta podobne cilje za dolgotrajno oskrbo, pri čemer naj celovito obravnavata vse potrebe in storitve oskrbe ter določita minimalne standarde in smernice kakovosti za oskrbo v celotnem življenju, zagotovita trajnostno dolgotrajno oskrbo z boljšim dostopom do kakovostnih storitev za tiste, ki jih potrebujejo, ter stalno udeležbo žensk na trgu dela in obravnavata neenake obveznosti oskrbe; poudarja tudi, da je treba sprejeti ukrepe za spodbujanje moških v poklicne poti oskrbe; poziva Evropski svet, naj odpravi blokado direktive o zastopnosti

žensk v upravnih odborih; poudarja, da lahko zastopanost žensk na vodstvenih položajih vpliva na to, katero šolo in poklicno pot bodo izbrale dekleta in mlade ženske, ter prispeva k odpravi neenakosti v nekaterih sektorjih trga dela, kjer so ženske manj zastopane, pa tudi k izboljšanju delovnih pogojev v feminiziranih sektorjih;

7. ugotavlja, da lahko ukrepi za spodbujanje zaposlovanja žensk z enako udeležbo moških v obveznostih oskrbe, kot so npr. učinkovite sheme očetovskega dopusta, in obravnavanje davčnih predpisov, ki kaznujejo drugega prejemnika dohodka v gospodinjstvu, torej največkrat ženske, neposredno ali posredno prispevajo k zmanjševanju vrzeli med spoloma pri zaposlovanju in plačah; poziva države članice, naj spodbujajo enak porazdelitev obveznosti oskrbe med ženskami in moškimi z neprenosljivim plačanim dopustom med starši, da bi se lahko več žensk zaposlilo za polni delovni čas; poziva države članice, naj zagotovijo hitro in ambiciozno hitro izvajanje direktive o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja;
8. poudarja, da je treba vsem zagotoviti univerzalni dostop do javne, na solidarnosti temelječe in ustrezne starostne pokojnine, ki bo na voljo vsem, zlasti ženskam, saj je povprečna razlika v pokojnini med spoloma v EU še vedno velika, in sicer je leta 2019 znašala 29 %; poudarja pomen javnih in poklicnih pokojninskih sistemov, ki zagotavljajo ustrezno pokojnino nad pragom revščine in upokojencem omogočajo, da ohranijo svoj življenjski standard; poziva države članice, naj razmislijo o tem, da bi obveznosti v zvezi z vzgojo otrok in druge neformalne obveznosti oskrbe upoštevale v pokojninskih sistemih, če ženske zaradi teh obveznosti ne bi mogle opravljati plačanega dela in torej plačevati ustreznih prispevkov, tudi v obliki dobropisov za oskrbo, da bi obravnavale dejstvo, da morajo žensk zaradi zakoreninjenih vlog spolov najpogosteje prekiniti poklicno in prevzeti te obveznosti; ugotavlja, da so posledice vseživljenjske manjše ekonomske neodvisnosti žensk in neenakosti med spoloma na trgu dela najbolj očitne pri starejših starostnih skupinah, zlasti če so ženske vdove ali živijo same; ugotavlja, da je razlika med spoloma v stopnji revščine v škodo žensk največja v starostni skupini 75 let in več, kar je še posebej zaskrbljujoče, saj ženske v EU prevladujejo med starajočim se prebivalstvom;
9. poziva države članice, naj zagotovijo enake gospodarske možnosti za ženske med koronavirusno krizo in po njej; poudarja, da bi bilo treba pri prizadevanjih za oživitvev gospodarstva upoštevati vidik spola ter vlagati v sektor oskrbe, povečati število kakovostnih delovnih mest in spodbujati trajnostno rast, dostojno delo, znanja in spretnosti ter usposabljanje ter odpornost in pravičnost naših družb, prav tako bi morala imeti ta prizadevanja močno socialno razsežnost za vse ženske in slediti medsektorskemu pristopu, da bi podprli ženske iz ranljivejših skupin, kot so ženske iz gospodinjstev z enim samim dohodkom ali brez dohodka, invalidke, Rominje, pripadnice verskih ali etničnih manjšin, migrantke, mlade ženske, ženske LGBTIQ ali ženske, ki skrbijo za vzdrževane družinske člane, saj so prav one še posebej izpostavljene tveganju revščine in izolacije; poziva države članice, naj olajšajo formalno priznavanje znanj in spretnosti, neformalno pridobljenih v obdobju nudenja oskrbe, da bi izboljšali zaposljivost žensk po koncu njihovih obveznosti oskrbe; poudarja, da se sicer ženske na splošno spoprijemajo z večjo verjetnostjo revščine skozi vse življenje, vendar se je ta verjetnost med pandemijo še povečala, saj so vladni ukrepi omejitve gibanja za zaustavitev pandemije možno vplivali na gospodarske sektorje (kot so gastronomija, gostinstvo, trgovina na drobno, oskrba, domače delo itd.), v katerih

pogosto prevladujejo ženske;

10. ugotavlja, da je eno od področij, na katerih so ženske v primerjavi z moškimi nesorazmerno prizadete, enak dostop do gospodarstva, saj ženske v Evropi pogosto prevladujejo na prvi črti boja proti pandemiji in tudi v storitvenem sektorju, ki ga je sedanja kriza še posebej prizadela, kar je privedlo do povečanja stopnje brezposelnosti žensk, s tem pa se je mnogo žensk v EU znašlo na pragu revščine;
11. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se gospodarska segregacija in neugodno izhodišče, s katerim se spoprijemajo ženske pri vstopu na trg dela in ostajanju na njem, odražajo v nižjih plačah, ranljivih delovnih pogojih, nižjih pokojninah ter večji verjetnosti revščine in socialne izključenosti skozi življenje;
12. poziva države članice, naj spodbujajo prožnost za moške in ženske v smislu delovnega časa in organizacije dela, da bi spodbudile usklajevanje družinskega in poklicnega življenja;
13. poudarja, da se je treba zavzemati za politike, ki spodbujajo gospodarstvo, čimer bi lastnikom podjetij pomagali, da bi prispevali k rasti trga dela, ki ustvarja dostojna delovna mesta;
14. poudarja ključno vlogo, ki jo imajo vsi evropski skladi in programi na socialnem področju, zlasti Evropski socialni sklad plus in Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce, Sklad za pravični prehod, mehanizem za okrevanje in odpornost ter Sklad za azil, migracije in vključevanje; poudarja, da bi morale države članice in Komisija z Evropskim socialnim skladom plus blažiti socialno-ekonomske posledice krize, zlasti za ženske, in si prizadevati za večjo udeležbo žensk pri zaposlovanju in za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, boj proti feminizaciji revščine in diskriminaciji na podlagi spola na trgu dela ter v izobraževanju in usposabljanju, pa tudi za podporo najbolj ranljivim in boj proti revščini otrok; poziva države članice, naj sredstva teh skladov v celoti, učinkovito in pregledno namenjajo čim bližje ljudem, ki jih potrebujejo, zato naj se posvetujejo z regionalnimi in lokalnimi oblastmi ter jih vključijo v uporabo sredstev; nadalje poziva države članice, naj cilje enakosti spolov vključijo v svoje nacionalne načrte za okrevanje in odpornost ter zagotovijo, da se bodo pri oblikovanju in pripravi nacionalnih načrtov in pri izvajanju financiranih ukrepov posebej upoštevale najranljivejše skupine žensk; opozarja države članice, da morajo biti vsi projekti, ki jih financira EU, skladni s pravom EU, vključno z Listino o temeljnih pravicah, in Konvencijo OZN o pravicah invalidov; se strinja z napovedjo Komisije, da bo v prihodnjih letih v okviru okrevanja po pandemiji covid-19 boj proti skrajni revščini in zlasti boj proti revščini otrok postal še pomembnejši; zato vztraja, da je treba v obdobju 2021–2027 v evropsko jamstvo za otroke vložiti skupno najmanj 20 milijard EUR; poziva države članice, naj v celoti izkoristijo Evropski socialni sklad plus, zlasti sredstva za podporo najbolj prikrajšanim osebam, in odpravijo skrajne oblike revščine, ki v največji meri povzročajo socialno izključenost, kot so brezdomstvo, revščina otrok in pomanjkanje hrane;
15. poudarja, da je na začetku pandemije nesorazmerno veliko žensk izgubilo službo, poleg tega so med prvima dvema valoma pandemije naleteli na večje ovire pri ponovnem vstopu na trg dela in obstanku na njem, pri čemer so se zaposlitvene možnosti za moške

v tem obdobju povečale za 1,4 %, za ženske pa samo za 0,8 %; poudarja, da je v pravem valu pandemije nesorazmerno več mladih, zlasti mladih žensk, izgubilo službo; ugotavlja, da so prejšnje krize pokazale, da lahko vstop na trg dela med recesijo negativno vpliva na rezultate mladih na trgu dela še deset let ali dlje;

16. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo udeležbo žensk na trgu dela, obenem pa naj zagotovijo progresivnost davčnega sistema, odpravijo davčno pristranskost na podlagi spola in druge neenakosti, predložijo posebne, ciljne in merljive pobude v okviru financiranih programov v skladu s priporočilom Komisije o učinkoviti aktivni podpori zaposlovanju in spodbujajo opolnomočenje žensk prek dostopnega in vključujočega formalnega, neformalnega in priložnostnega izobraževanja, poklicnega usposabljanja in vseživljenjskega učenja s posebnim poudarkom na najbolj marginaliziranih ter dostopa do financiranja, ženskega podjetništva in zastopanosti žensk v sektorjih, usmerjenih v prihodnost, da bi jim omogočili kakovostno zaposlitev ter dostojne delovne in zaposlitvene pogoje za vse starostne skupine; poziva države članice, naj izvajajo politike, ki prispevajo k usposabljanju, izpopolnjevanju in preusposabljanju žensk, zlasti v zvezi z zelenim in digitalnim prehodom; poziva EU in države članice, naj podprejo dostop žensk do kakovostnega vseživljenjskega učenja in usposabljanja, zlasti po odsotnosti zaradi oskrbe, in sprejmejo odločne ukrepe za premostitev pomanjkanja časa in sredstev ter digitalne vrzeli; poziva, naj se v večji meri spodbujajo predmeti s področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, digitalno izobraževanje, poklicno usposabljanje, vseživljenjsko učenje, umetna inteligenca in finančna pismenost ter druge prečne spretnosti na vseh stopnjah izobraževanja, da bo več žensk vstopilo v te sektorje in prispevalo k svojemu strokovnemu in osebnemu razvoju ter razvoju celotne družbe. poziva države članice, naj s sredstvi skladov in programov EU podprejo vseživljenjsko učenje in usposabljanje na posebnih področjih novih digitalnih znanj in spretnosti ter zmogljivosti, zlasti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike; poudarja, da ima žensko podjetništvo dodano vrednost in bi ga bilo treba podpirati in spodbujati;
17. poziva države članice, naj bodo ambiciozne pri izvajanju evropskega jamstva za otroke in direktive o preglednosti plač ter prihodnje direktive o minimalnih plačah in priporočila o minimalnem dohodku;
18. poudarja, da bi bilo treba v vseh državah članicah pospešiti nacionalna prizadevanja za vključevanje Romov; poziva Komisijo, naj spodbuja vključenost in s tem zagotovi udeležbo romskih deklet in žensk na vseh ravneh, tudi tistih, ki so zaposlene na lokalni in regionalni ravni ter na ravni EU; poudarja, da bi bilo treba pri tem upoštevati enakost moških in žensk ter se osredotočiti na prenos dobre prakse držav članic na raven Unije;
19. poziva Komisijo in države članice, naj finančno pomoč EU dopolnijo s študijskimi programi in projekti, ki bodo nadarjenim romskim deklicam, dekletom in ženskam omogočili, da se s stalnim izobraževanjem osvobodijo medgeneracijske revščine, spodbujali njihovo vključevanje v družbo in razvijali njihovo znanje, da bi izboljšali položaj Romov; poziva države članice, naj navedejo višino podpore, ki bi jo potrebovale za izvajanje priporočenih ukrepov za vključevanje Romov;
20. želi spomniti, da ozke opredelitve brezdomstva izključujejo ženske, ki se spoprijemajo z brezdomstvom in stanovanjsko izključenostjo, saj uporabljajo neformalne in pogosto

nevarne ureditve, kot so spanje na prostem in zasilna nastanitev, in poskušajo dostopati do podpornih storitev za brezdomce šele, ko izčrpajo druge možnosti; poudarja, da se zato ženske ne upoštevajo in podatki o brezdomstvu zajemajo nižje številke, zato se njihove izkušnje in potrebe spregledajo;

21. opozarja, da so stanovanjski krizi še zlasti izpostavljene ženske; poudarja, da je brezdomstvo med ženskami pogosto manj opazno in da ga je treba posebej obravnavati; poziva Komisijo in države članice, naj v strategijah za brezdomstvo razvijejo pristop, ki upošteva vidik spola, da bi podprli brezdomke, ki pogosto trpijo zaradi kompleksnih travm in se soočajo s ponovno travmatizacijo, kot so nasilje v družini in zloraba, ločenost od otrok, stigmatizacija in pomanjkanje varnih prostorov; poziva Komisijo in države članice, naj v svojih stanovanjskih politikah upoštevajo vidik spola in zlasti podprejo ženske, ki se soočajo s posebnimi razmerami, kot je samohranilstvo;
22. pozdravlja vzpostavitev evropske platforme za boj proti brezdomstvu in njen povezan pristop, osredotočen na posameznika in nastanitev poziva, naj ta platforma v svojem delu upošteva vidik spola, vključi organizacije za pravice žensk in izvede študijo o stanju brezdomstva žensk v Evropi;
23. poudarja, da je treba v evropskem zelenem dogovoru in pravičnem prehodu posebno pozornost nameniti energijski revščini ter povečati javne naložbe v socialna, cenovno dostopna in energetsko učinkovita stanovanja;
24. poudarja razsežnost spola pri energijski revščini, ki nesorazmerno prizadene samske ženske, enostarševska gospodinjstva in gospodinjstva, ki jih vodijo ženske, ter potrebo po tem, da se pri analizi vse večjega tveganja neenakosti in revščine, ki izhaja iz podnebnih politik, upošteva poseben položaj žensk; poudarja, da je treba na področju stanovanj in prenove mest bolje upoštevati spolno pravičnost; ponovno poziva Komisijo in države članice, naj določijo opredelitev energetske revščine, ki bo upoštevala s spolom zaznamovane vidike tega pojava, ter poskrbijo za ambicioznejše ukrepanje za reševanje odpravo te revščine¹⁴; v zvezi s tem poziva države članice, naj v nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih poročajo o razsežnosti spola pri energijski revščini;
25. poziva države članice, naj odpravijo davke na sanitarne izdelke, ki nesorazmerno ogrožajo dostojanstvo žensk z nižjimi dohodki; globoko obžaluje, da kljub predlaganim spremembam pravil o DDV v letu 2018 več držav članic ni zmanjšalo DDV za sanitarne izdelke;
26. ugotavlja, da so vse države članice med pandemijo povečale ponujeno oskrbo in uvedle posebne določbe za enostarševska gospodinjstva; poziva države članice, naj te določbe med okrevanjem podaljšajo;
27. meni, da je pomembno, da se s politikami enakosti spolov obravnava neuravnotežena zastopanost spolov pri plačanem in neplačanem delu oskrbe, poveča udeležba žensk v sektorjih, v katerih prevladujejo moški, in spodbuja zaposlovanje moških v sektorjih, v katerih prevladujejo ženske, ter s tem odpravlja spolna segregacija pri zaposlovanju; poudarja, da vztrajnost segregacije delovnih mest glede na spol kaže, da je treba s sistemi izobraževanja in usposabljanja ter drugimi spodbudami bolj spodbujati mlade

¹⁴ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 26. maja 2016 o revščini: vidik spola, UL C 76, 28.2.2018, str. 93.

moške in ženske k vključevanju v poklice, v katerih prevladuje drugi spol;

28. obžaluje, da sedanji podatki o revščini razkrivajo le del razlik med spoloma, saj se kazalniki tveganja revščine merijo s podatki gospodinjstev, ki ne razkrivajo porazdelitve in dostopa do virov znotraj gospodinjstev; ponovno poziva Komisijo in države članice, naj še naprej razvijajo in izboljšujejo zbiranje podatkov, statističnih podatkov, raziskav in analiz, razčlenjenih po spolu, pa tudi podporo in ukrepe za izboljšanje institucionalnih zmogljivosti in zmogljivosti organizacij civilne družbe v zvezi z zbiranjem in analizo podatkov; zlasti poziva evropsko opazovalnico za energijsko revščino, naj v svojem javno dostopnem sklopu kazalnikov zagotovi podatke, razčlenjene po spolu;
29. opozarja, da omejevanje socialnih stikov in karantena zaradi covid-19 močno vplivata na število primerov nasilja nad ženskami, vključno s povečanjem primerov nasilja v družini in zlorabe otrok; opozarja, da se je ekonomska neodvisnost žensk izkazala za ključno orodje za boj proti nasilju na podlagi spola; zato poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo finančno podporo za ženske, ki so žrtve nasilja na podlagi spola in se osamosvajajo, pri tem pa naj izboljšajo dostop do informacij o finančnih sredstvih za cenovno dostopna stanovanja kot način za izboljšanje njihove ekonomske neodvisnosti in njihovega življenjskega standarda;

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	3.3.2022
Izid končnega glasovanja	+: 41 -: 8 0: 4
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Atidže Alieva-Veli (Atidzhe Alieva-Veli), Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, David Casa, Leila Chaibi, Ilan De Basso, Margarita de la Pisa Carrión, Özlem Demirel, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Lucia Āuriš Nicholsonová, Rosa Estaràs Ferragut, Nicolaus Fest, Lukas Furlas (Loucas Fourlas), Cindy Franssen, Helmut Geuking, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, France Jamet, Agnes Jongerius, Radan Kanev, Ādám Kósa, Stelios Kiburopulos (Stelios Kypouropoulos), Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Giuseppe Milazzo, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoş Pişlaru, Manuel Pizarro, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Michal Šimečka, Beata Szydło, Eugen Tomac, Romana Tomc, Marie-Pierre Vedrenne, Nikolaj Villumsen, Marianne Vind, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tatjana Źdanoka
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Evelyn Regner, Eugenia Rodríguez Palop, Sara Skyttedal

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

41	+
NI	Daniela Rondinelli
PPE	David Casa, Jarosław Duda, Rosa Estaràs Ferragut, Lukas Furlas (Loucas Fourlas), Cindy Franssen, Helmut Geuking, Radan Kanev, Stelios Kiburopulos (Stelios Kypouropoulos), Dennis Radtke, Sara Skyttedal, Eugen Tomac, Romana Tomc, Maria Walsh
Renew	Atidže Alieva-Veli (Atidzhe Alieva-Veli), Sylvie Brunet, Jordi Cañas, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Dragoş Pîslaru, Monica Semedo, Michal Šimečka, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Ilan De Basso, Estrella Durá Ferrandis, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Manuel Pizarro, Evelyn Regner, Marianne Vind
The Left	Leila Chaïbi, Özlem Demirel, Eugenia Rodríguez Palop, Nikolaj Villumsen
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri, Tatjana Ždanoka

8	-
ECR	Giuseppe Milazzo, Margarita de la Pisa Carrión, Elżbieta Rafalska, Beata Szydło
ID	Dominique Bilde, Nicolaus Fest, France Jamet, Guido Reil

4	0
ID	Elena Lizzi, Stefania Zambelli
NI	Ádám Kósa
PPE	Miriam Lexmann

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani

INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU

Datum sprejetja	16.6.2022
Izid končnega glasovanja	+: 22 -: 0 0: 3
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Isabella Adinolfi, Annika Bruna, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Lina Gálvez Muñoz, Alice Kuhnke, Karen Melchior, Andželika Anna Możdżanowska, Maria Noichl, Sandra Pereira, Pina Picierno, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Sylwia Spurek
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Michiel Hoogeveen, Ewa Kopacz, Aušra Maldeikienė, Predrag Fred Matić, Silvia Modig, Monika Vana
Namestniki (člen 209(7)), navzoči pri končnem glasovanju	Marek Paweł Balt, Milan Brglez, Maria Walsh

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V PRISTOJNEM ODBORU**

22	+
ECR	Andželika Anna Możdżanowska
PPE	Isabella Adinolfi, Maria da Graça Carvalho, Ewa Kopacz, Aušra Maldeikienė, Christine Schneider, Maria Walsh
Renew	Karen Melchior, María Soraya Rodríguez Ramos
S&D	Marek Paweł Balt, Milan Brglez, Lina Gálvez Muñoz, Predrag Fred Matić, Maria Noichl, Pina Picierno, Evelyn Regner
The Left	Silvia Modig, Sandra Pereira
Verts/ALE	Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek, Monika Vana

0	-

3	0
ECR	Michiel Hoogeveen, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Annika Bruna

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani